

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

2019. gada 19. martā *

Valsts atbalsts – Pasta nozare – Kompensācija par tīrajām izmaksām, kas rodas no universālā pakalpojuma saistībām – Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu – Prasība atcelt tiesību aktu – Interese celt prasību – Pienākums norādīt pamatojumu – Vienlīdzīga attieksme – Samērīgums – Tiesības uz īpašumu – Darījumdarbības brīvība

Apvienotajās lietās T-282/16 un T-283/16

Inpost Paczkomaty sp. z o.o., Krakova (Polija), ko sākotnēji pārstāvēja *T. Proć*, vēlāk *M. Doktor*, advokāti,

prasītāja lietā T-282/16,

Inpost S.A., Krakova, ko pārstāv *W. Knopkiewicz*, advokāts,

prasītāja lietā T-283/16,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *K. Herrmann*, *K. Blanck* un *D. Recchia*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna*, pārstāvis,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasībām, kuras ir celtas, pamatojoties uz LESD 263. pantu, un ar kurām tiek lūgts atcelt Komisijas Lēmumu C(2015) 8236 *final* (2015. gada 26. novembris), ar ko tā neizvirzīja iebildumus attiecībā uz Polijas iestāžu paziņoto pasākumu saistībā ar *Poczta Polska* piešķirto atbalstu to tīro izmaksu kompensācijas formā, kuras izriet no tā, ka šī sabiedrība laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim ir pildījusi savas universālā pasta pakalpojuma saistības,

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *S. Frimods Nilsens* [*S. Frimodt Nielsen*], tiesneši *V. Kreišics* [*V. Kreuzschitz*], *Ī. S. Foresters* [*I. S. Forrester*], *N. Pultoraka* [*N. Póltorak*] un *E. Perillo* [*E. Perillo*] (referents),

sekretāre: *K. Guzdeka* [*K. Guzdek*], administratore,

* Tiesvedības valoda – poļu.

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2018. gada 24. aprīļa tiesas sēdi,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture un būtiskākās piemērojamās tiesību normas

- 1 *Poczta Polska* (turpmāk tekstā – “PP”) ir Polijas akciju sabiedrība, kuras vienīgais akcionārs ir Polijas Republikas Valsts kase. Šajā lietā aplūkoto faktu norises laikā tās darbība principā aptvēra universālos pasta pakalpojumus, kā arī kurjerpakalpojumus un tā bija šo pakalpojumu galvenā sniedzēja Polijā.
- 2 Atbilstoši attiecīgajiem EK liguma noteikumiem, kuri ir piemērojami šajā lietā un kuri skar iekšējā tirgus izveidi, attiecīgie pakalpojumi ietilpa – un arī pašlaik ietilpst – Eiropas Kopienas (pašlaik Eiropas Savienības), no vienas puses, un dalībvalstu, no otras puses, dalītajā likumdošanas kompetencē.
- 3 Tādējādi, ciktāl runa ir par Savienības tiesībām, piemērojamie noteikumi ir paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai (OV 1998, L 15, 14. lpp.), kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/6/EK (2008. gada 20. februāris), ar ko Direktīvu 97/67 groza attiecībā uz Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus pilnīgu izveidi (OV 2008, L 52, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “Pasta direktīva”).
- 4 It īpaši attiecībā uz ietekmi, kura finansiālā ziņā var izrietēt no šīs pakalpojumu nozares liberalizācijas Savienības iekšējā tirgū, Pasta direktīvas 7. panta 3. punktā – arī pašlaik – ir paredzēts, ka, ja universālā pakalpojuma saistības rada “negodīgu finansiālo slogu”, kurš attiecībā uz šo pakalpojumu izraudzītajam pakalpojuma sniedzējam ir jānes vienam pašam, attiecīgā dalībvalsts var ieviest “mehānismu, lai universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas sadalītu starp [dažādajiem] pakalpojumu sniedzējiem un/vai lietotājiem”.
- 5 Atbilstoši Pasta direktīvas 7. panta 4. punktam, ja šāds mehānisms tiek ieviests, “dalībvalstis var izveidot kompensāciju fondu, kuru var finansēt no [attiecīgo] pakalpojumu sniedzēju un/vai lietotāju maksājumiem”. Saskaņā ar Pasta direktīvas 7. panta 5. punktu, veidojot minēto kompensācijas fondu un nosakot minētā panta 3. un 4. punktā norādīto iemaksu līmeni, “dalībvalstis nodrošina [..], ka, tiek ievēroti pārredzamības, nediskriminācijas un proporcionalitātes principi”.
- 6 Atbilstoši Pasta direktīvas I pielikuma B daļas otrās daļas formulējumam universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas ir jebkuras izmaksas, kas ir saistītas ar universālā pakalpojuma sniegšanu. Šīs izmaksas ir vienādas ar “starpīb[u] starp [ši] pakalpojuma sniedzēja, kam ir [valsts pasta likumā paredzētās] saistības, tīrajām izmaksām un tā paša pasta pakalpojumu sniedzēja tīrajām izmaksām bez universālā pakalpojuma saistībām”.
- 7 Polijā Pasta direktīva ir transponēta ar 2012. gada 23. novembra *ustawa Prawo pocztowe* (Pasta likums) (*Dz. U.*, 2012, 1529. pozīcija) (turpmāk tekstā – “Polijas Pasta likums”). Atbilstoši tā 2. panta redakcijai pakalpojumi, kuri ir uzskatāmi par universālo pakalpojumu, šajā valstī ietver vēstuļu un pasta paku sūtījumus, kā arī sūtījumus neredzīgajiem, kurus neveic izvēlētais operators savu universālā pakalpojuma saistību ietvaros. Uz universālā pasta pakalpojuma pamata vēstuļu un pasta paku pārvadāšana un piegādāšana ir jānodrošina katru darba dienu un ne mazāk kā piecas dienas nedēļā. Attiecīgo pasta sūtījumu svars nedrīkst pārsniegt 2000 gramus, taču paku svars var būt līdz par 10 000 gramiem (Polijas Pasta likuma 45. un 46. pants).

- 8 Pamatojoties uz Polijas Pasta likumu (178. panta 1. punkts), Polijas pasta nozares reforma vispirms uz trīs gadu ilgu laikposmu, sākot no 2013. gada 1. janvāra, tika uzticēta *PP*, kurai tādējādi tika uzdots uzņemt universālā pasta pakalpojuma sniedzēja saistības visā Polijas teritorijā.
- 9 Pēc tam, kad šīs reformas juridiskais pamats tika šādi noteikts, Polijas iestādes, it īpaši izmantojot ar Pasta direktīvu piešķirtās iespējas (skat. iepriekš 3.–6. punktu), kā arī attiecīgās Polijas Pasta likuma normas, 2014. gada 10. jūnijā paziņoja Eiropas Komisijai atbalsta shēmu, ar ko tika paredzēts, pirmkārt, universālā pakalpojuma tiro izmaksu pārdales mehānisms un, otrkārt, šī mehānisma ieviešanu papildinoša kompensācijas fonda izveide.
- 10 Kompensācijas fonds daļēji tika finansēts no iemaksām, kuras attiecīgajiem pasta operatoriem bija jāveic minētajā fondā, kā arī daļēji – no valsts budžeta. It īpaši Polijas Pasta likuma 108. panta 2. punktā paredzētais pienākums veikt iemaksas attiecās uz pasta pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz līdzvērtīgus universālos pakalpojumus un kuru ikgadējie no šiem pakalpojumiem gūtie ieņēmumi ir lielāki par 1 miljonu Polijas zlotu (PLN). Katrā ziņā summa, kas katram attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam ir jāmaksā, gadā nedrīkst pārsniegt 2% maksimālo robežu no ieņēmumiem, kuri ir gūti, sniedzot universālo pakalpojumu (turpmāk tekstā – “iemaksas maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa”).
- 11 Šis mehānisms, kas sākotnēji bija paredzēts laikposmam no 2013. līdz 2026. gadam, galu galā ar vēstuli, kuru Polijas iestādes pārsūtīja Komisijai 2015. gada 5. janvārī, tika attiecināts tikai uz laikposmu no 2013. līdz 2015. gadam (turpmāk tekstā – “valsts kompensācijas režīms” vai “aplūkotais pasākums”).
- 12 Komisija 2015. gada 26. novembrī, pamatojoties uz Padomes Regulas (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD] 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.), 4. panta 3. punktu, nolēma neizvirzīt iebildumus pret valsts kompensācijas režīmu, tāpēc ka tas esot ar iekšējo tirgu saderīgs atbalsts (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”). Komisijas ieskatā atbilstoši tās paziņojuma par Eiropas Savienības nostādņām par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (2011) (OV 2012, C 8, 15. lpp.; turpmāk tekstā – “VTNP nostādnes”), 2.1. un 2.8. iedaļai aplūkotais pasākums nevar ietekmēt tirdzniecību tādā apmērā, kas būtu pretrunā Savienības interesēm. Turklāt kompensācijas fonda darbības principi neradot būtiskus konkurences kropļojumus, un tādējādi neesot izvirzāmas papildu prasības, lai nodrošinātu, ka tirdzniecības attīstība netiek ietekmēta tādā apmērā, kas nebūtu saderīgs ar Savienības interesēm.
- 13 Prasītājas ir, pirmkārt, *Inpost Paczkomaty sp. z o.o.*, un, otrkārt, *Inpost S.A.* Šīs sabiedrības ir daļa no Polijas grupas *Integer.pl S.A.*, kura, pamatojoties uz Polijas Pasta likuma 2. pantu, piedalās ar minēto likumu izveidotā kompensācijas fonda finansēšanā un ļauj *PP* saņemt atbilstošās kompensācijas (skat. iepriekš 9. punktu).

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 14 Ar prasības pieteikumiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā ir iesniegti 2016. gada 30. maijā, prasītājas cēla prasības, kuras attiecīgi tika reģistrētas ar numuriem T-282/16 un T-283/16.
- 15 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 15. septembrī, Polijas Republika lūdza atļauju iestāties lietā šajā tiesvedībā Komisijas prasījumu atbalstam.
- 16 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 27. septembrī, Komisija lūdza apvienot šīs lietas.
- 17 Ar 2016. gada 28. oktobra lēmumiem Vispārējās tiesas trešās palātas priekšsēdētājs atļāva Polijas Republikai iestāties lietā.

- 18 Ar Vispārējās tiesas trešās palātas priekšsēdētāja 2016. gada 14. novembra lēmumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 68. pantu lietas T-282/16 un T-283/16 tika apvienotas tiesvedības rakstveida un mutvārdu daļā, kā arī galīgā nolēmuma taisīšanai.
- 19 Polijas Republika savu iestāšanās rakstu iesniedza 2017. gada 19. janvārī.
- 20 Pamatojoties uz tiesneša referenta priekšlikumu, Vispārējā tiesa (trešā palāta) nolēma uzsākt tiesvedības mutvārdu daļu un saistībā ar tās Reglamenta 89. pantā paredzētajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem uzdeva lietas dalībniekiem rakstiskus jautājumus, lūdzot sniegt uz tiem atbildes rakstiski, ko tie izdarīja noteiktajos termiņos.
- 21 Pēc Vispārējās tiesas trešās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa atbilstoši tās Reglamenta 28. pantam nolēma nodot lietu paplašinātam iztiesāšanas sastāvam.
- 22 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem mutvārdu jautājumiem tika uzklauti 2018. gada 24. aprīļa tiesas sēdē.
- 23 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 24 Komisijas un Polijas Republikas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- noraidīt prasības;
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

A. Par strīda priekšmetu un prasītāju interesi celt prasību

- 25 Runājot par šā strīda priekšmetu, ir jānorāda, ka, pretēji prasītāju apgalvotajam, valsts kompensācijas režīms neattiecas uz laikposmu pēc 2015. gada 31. decembra, jo universālo pasta pakalpojumu finansēšana laikposmā no 2016. līdz 2025. gadam nav apstrīdētā lēmuma priekšmets (skat. šā lēmuma 2. un 12. apsvērumu un tā 11. punktu).
- 26 Turklāt ir jāuzsver, ka, atbildot uz jautājumu, ko Vispārējā tiesa uzdeva procesa organizatorisko pasākumu ietvaros, prasītājas norādīja, ka kompensācijas fonds nedz 2014., nedz 2015. gadā netika izmantots un ka, "tā k[ā] [PP] nav iesniegusi lūgumu, kas ļautu īstenot šo mehānismu minētajos gados, apstrīdētais lēmums nav radījis nelabvēlīgas tiesiskas sekas prasītājam". No tā izriet, ka atbilstoši pašu prasītāju atzītajam tās nav pamatojušas interesi celt prasību attiecībā uz apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā nav izvirzīti iebildumi pret aplūkoto pasākumu piemērošanu 2014. un 2015. gadā, jo, lai šāda interese būtu, lēmuma atcelšanai pašai par sevi ir jāvar radīt tiesiskas sekas un tādējādi prasības rezultātā ir jāvar rasties priekšrocībām lietas dalībniekam, kurš šo prasību ir cēlis (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 17. septembris, *Mory* u.c./Komisija, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Šajos apstākļos ir jāsecina, ka, tā kā kompensācijas fonds, kas ir aplūkots pasākuma un minētā lēmuma priekšmets, 2014. un 2015. gadā nedarbojās, šīs prasības ir pieņemamas tikai tiktāl, ciktāl apstrīdētais lēmums ir radījis tiesiskas sekas prasītājam attiecībā uz 2013. gadu.

B. Par lietas būtību

- 28 Prasības pamatošanai prasītājas izvirza septiņus pamatus – ar pirmajiem pieciem pamatiem būtībā tiek apgalvots, ka ir pārkāpts LESD 106. panta 2. punkts, jo neesot ievērotas VTNP nostādnes un Pasta direktīvas 7. pants, ar sesto pamatu tiek apgalvots, ka ir pārkāpts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 16. un 17. pants, un ar pēdējo pamatu tiek apgalvots, ka nav izpildīts pienākums norādīt pamatojumu.

1. Par pirmo pamatu – LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, jo neesot ievērots Pasta direktīvas 7. panta 2. punkts, kā arī VTNP nostādņu 19. punkts

- 29 Prasītājas būtībā apgalvo, ka Komisijai aplūkotais pasākums neesot bijis jāatzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu, jo uz Polijas likumdevēja lēmumu uzticēt *PP* attiecīgos universālos pasta pakalpojumus neattiecas iepirkuma procedūra, kurā būtu ievēroti piemērojamie Savienības noteikumi iepirkuma jomā, un katrā ziņā – procedūra, kurā būtu ievēroti pārskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi.
- 30 Komisija un Polijas Republika apstrīd šā pamata pamatotību. Turklāt tiesas sēdē Komisija šajā saistībā piebilda, ka nav uzskatāms, ka prasītājam būtu tiesības izvirzīt šādu pamatu, kurš faktiski attiecoties tikai uz *PP* īpašo situāciju un tiesībām.
- 31 Atbilstoši Pasta direktīvas 7. panta 2. punktam:
- “Dalībvalstis var nodrošināt Universālā pakalpojuma sniegšanu, izmantojot iepirkuma procedūras saskaņā ar spēkā esošajiem publiskā iepirkuma noteikumiem, tostarp – kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, – cenu aptauju vai sarunu procedūras, publicējot vai npublicējot paziņojumu par līgumu.”
- 32 Šajā lietā, protams, nav strīda par to, ka *PP* ar Polijas Pasta likumu tika uzdots sniegt universālos pasta pakalpojumus, Polijas iestādēm iepriekš nerīkojot iepirkuma procedūru.
- 33 Tomēr – kā pamatoti norāda Komisija un Polijas Republika – Pasta direktīvas 7. panta 2. punktā attiecīgajai dalībvalstij nav uzlikts pienākums izmantot iepirkuma procedūras, lai izvēlētos subjektu, kuram tā plāno uzticēt universālā pasta pakalpojuma sniegšanu, jo šāda izmantošana atbilstoši šīs normas formulējumam, kurā noteikts, ka “dalībvalstis var nodrošināt”, ir paredzēta tikai kā iespēja.
- 34 Šādu gramatisku Pasta direktīvas 7. panta 2. punkta interpretāciju apstiprina arī sistēmiska interpretācija, kura ir veikta tostarp Direktīvas 2008/6 23. apsvēruma gaismā, kas ir formulēts šādi:
- “[...] dalībvalstīm būtu jādod arī lielāks elastīgums lemt par efektīvākajiem un piemērotākajiem universālā pakalpojuma pieejamības garantēšanas mehānismiem, ievērojot objektivitātes, pārredzamības, nediskriminācijas un proporcionalitātes principu, lai ar vismazākajiem tirgus darbības traucējumiem iekšējā tirgū nodrošinātu brīvu pasta pakalpojumu sniegšanu[, vai nu atstājot universālā] pakalpojuma nodrošināšanu tirgus spēku ziņā[, vai nosakot] vienu vai vairākus uzņēmumus, kas sniedz dažādus [universālā] pakalpojuma elementus vai apkalpo dažādus reģionus[, vai arī izmantojot] pakalpojumu valsts iepirkumu.”
- 35 No tā izriet, ka iepirkuma procedūras ir tikai viena no alternatīvām, ko attiecīgā dalībvalsts var izvēlēties, ar nosacījumu, ka tostarp, izdarot šo izvēli, tiek pienācīgi ievēroti pārskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi. Papildus tam šāda interpretācija atbilst interpretācijai, ko

Komisija ir sniegusi VTNP nostādņu 56. punktā, kurā tā atzina, ka attiecīgajai dalībvalstij ir iespēja “bez atlases procedūras, kas būtu balstīta uz konkurences principiem, [uzticēt] VTNP sniegšanas uzdevumu nerezervētā tirgū [..].”

- 36 Prasītājas neapstrīd “[PP kā universālo pasta pakalpojumu sniedzēja] noteikšanas leģitimitāti likumdošanas ceļā”, bet gan tikai būtībā apgalvo, ka šajā noteikšanā neesot ievērotas pārskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas prasības, jo 2012. gada decembrī “Polijas iestādes ir pieņēmušas [Polijas Pasta likumu]” ar būtiski atšķirīgiem noteikumiem nekā tie, kuri tika nodoti sabiedriskajai apspriešanai 2010. gada [septembrī], it īpaši attiecībā uz tīro izmaksu finansēšanas likmes pieaugumu, kura tika palielināta no 1 % līdz 2 % no ieņēmumiem”.
- 37 Tomēr ir jākonstatē, ka šāda argumentācija neattiecas uz veidu vai procedūru, kādā PP tika izraudzīta par universālo pasta pakalpojumu vienīgo sniedzēju uz trīs gadus ilgu laikposmu, kas sākās 2013. gada 1. janvārī, bet gan ir vērsta uz to, lai apstrīdētu – tas turklāt attiecas arī uz otro pamatu – veidu, kādā Polijas iestādes galu galā aprēķināja un noteica kompensācijas likmi. Līdz ar to, ciktāl šī argumentācija ir balstīta uz pārskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas prasībām, tā ir jānoraida kā neefektīva.
- 38 Piedevām nav strīda par to, ka PP noteikšana par universālo pasta pakalpojumu sniedzēju uz noteiktu laikposmu tika paredzēta jau 2010. gada septembra sabiedriskajā apspriešanā, kura notika tieši attiecīgā valsts likumdošanas procesa ietvaros. Katrā ziņā no tā izriet, ka, runājot par universālo pasta pakalpojumu sniedzēja izvēli, prasītājas, lai pamatotu pārskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu pārkāpumu, nevar pamatoti apgalvot, ka 2012. gadā pieņemtais Pasta likums tika pieņemts ar nosacījumiem, kuri “būtiski atšķiras” no tiem, kas tika nodoti 2010. gada septembra sabiedriskajai apspriešanai.
- 39 Visbeidzot, apstākļi, ka PP tika izraudzīta par universālo pasta pakalpojumu sniedzēju tieši un tikai likumdošanas ceļā, pats par sevi nav pietiekams, lai pierādītu, ka ir noticis pārskatāmības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu pārkāpums. Šajā ziņā ir jāprecizē, ka Polijas Pasta likums tika publicēts šīs valsts oficiālajā publikācijā 2012. gada 29. decembrī un ka Polijas Republikai, īstenojot savu plašo rīcības brīvību, bija tiesības noteikt universālā pakalpojuma tvērumu (skat. spriedumu, 2017. gada 20. decembris, *Comunidad Autónoma del País Vasco* u.c./Komisija, no C-66/16 P līdz C-69/16 P, EU:C:2017:999, 69. un 70. punkts un tajos minētā judikatūra) un atbilstoši VTNP nostādņu 15. punkta noteikumiem izvēlēties tā akta juridisko formu, ar kuru atbildība par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojuma (VTNP) sniegšanu ir uzticēta izraudzītajam uzņēmumam.
- 40 Tas pats attiecas uz gadījumu, kad izraudzītais universālā pakalpojuma sniedzējs – kā tas ir šajā lietā – ir “valstij pilnībā piederošs” publisks subjekts. Proti, tikai apstākļi, ka minētais pakalpojumu sniedzējs ir publisks, neliek apšaubīt faktu, ka tā izraudzīšana ir notikusi, ievērojot judikatūrā atzītos principus, kuri reglamentē universālā pakalpojuma sniedzēja pilnvaras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 12. februāris, *BUPA* u.c./Komisija, T-289/03, EU:T:2008:29, 161. un nākamie punkti).
- 41 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto un nepastāvot vajadzībai lemt par tiesas sēdē Komisijas izvirzīto jautājumu par pirmā pamata pieņemamību, tas katrā ziņā ir jānoraida kā nepieņemams.

2. Par otro pamatu – LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, jo kļūdaini esot ticis uzskatīts, ka VTNP nostādņu 14. un 60. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti

- 42 Otrā pamata ietvaros prasītājas izvirza divus atsevišķus iebildumus. Pirmkārt, tās apgalvo, ka šajā lietā nav ievērotas no VTNP nostādņu 14. punkta piemērošanas izrietošās sabiedriskās apspriešanas prasības. Polijas Pasta likuma projekts būtiski atšķiroties no sākotnējā projekta, uz kuru attiecās 2010. gada septembrī rīkotā sabiedriskā apspriešana, jo starplaikā iemaksas likme tika palielināta no 1 % uz 2 % no attiecīgajiem ieņēmumiem. Tādējādi – nerīkojot jaunu apspriešanos, kas esot jādara,

pamatojoties uz VTNP nostādņu 14. punktu – šāds likumdošanas grozījums esot noticis, Polijas iestādēm pienācīgi neņemot vērā citu pasta pakalpojumu sniedzēju, kas nav *PP*, intereses, kā arī vajadzības universālā pakalpojuma jomā. Otrkārt, prasītājas uzskata, ka nav arī ņemtas vērā pārskatāmības prasības, kuras ir paredzētas VTNP nostādņu 60. punktā, jo Komisija apstrīdētajā lēmumā nav konstatējusi, ka sabiedriskās apspriešanas rezultāti būtu tikuši publicēti vai nu Internetā, vai ar jebkāda cita atbilstoša publikācijas līdzekļa palīdzību.

- 43 Komisija un Polijas Republika apstrīd šīs argumentācijas pamatotību. Tiesas sēdē Komisija arī apgalvoja, ka attiecīgais pamats ir uzskatāms par nepieņemamu, jo tas neskarot nevienas no prasītāju situāciju nedz tieši, nedz individuāli.

a) Par pirmo iebildumu

- 44 Runājot par pirmo iebildumu, vispirms ir jāatgādina, ka, īstenojot savas novērtējuma pilnvaras atbilstoši LESD 106. panta 2. punktam, Komisija var pieņemt vadlīnijas, lai noteiktu kritērijus, uz kuru pamata tā plāno novērtēt dalībvalstu iecerētu ar VTNP pārvaldību saistītu atbalsta pasākumu saderīgumu ar iekšējo tirgu. Pieņemot tādas rīcības noteikumus kā VTNP nostādnes un ar to publicēšanu paziņojot, ka turpmāk Komisija šos noteikumus piemēros gadījumos, uz kuriem tie attiecas, Komisija pati ierobežo minēto novērtējuma pilnvaru izmantošanas iespējas un principā nevar atkāpties no šiem noteikumiem, ja vien tā nevēlas attiecīgā gadījumā tikt sodīta par tādu vispārējo tiesību principu kā vienlīdzīgas attieksmes princips vai tiesiskās palāvības aizsardzības princips pārkāpumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2016. gada 8. marts, Grieķija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 68.–70. punkts; 2016. gada 19. jūlijs, *Kotnik* u.c., C-526/14, EU:C:2016:570, 38.–40. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2014. gada 16. jūlijs, *Zweckverband Tierkörperbeseitigung*/Komisija, T-309/12, nav publicēts, EU:T:2014:676, 212. punkts).

- 45 VTNP nostādņu 14. punkta redakcija ir šāda:

“Šajā paziņojumā izklāstīto principu piemērošanas jomā dalībvalstīm jāpierāda, ka tās ir pienācīgi ņēmušas vērā vajadzību pēc sabiedriskajiem pakalpojumiem, rīkojot sabiedrisku apspriešanos vai izmantojot citus piemērotus instrumentus, lai ņemtu vērā lietotāju un pakalpojumu sniedzēju intereses. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ir skaidrs, ka jaunas apspriedes nedos nekādu būtisku pievienoto vērtību attiecībā uz nesen rīkotajām apspriedēm.”

- 46 Proti, no šā noteikuma formulējuma skaidri izriet, ka sabiedriska apspriešana nav obligāta, jo šāda procedūra ir tikai viens no atbilstošiem pasākumiem, kuru dalībvalsts var veikt, lai ņemtu vērā vajadzību pēc attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma un ievērotu šo pakalpojumu lietotāju un sniedzēju intereses.
- 47 Piedevām 2010. gada septembra sabiedriskajā apspriešanā prasītājas varēja lietderīgi paust savus apsvērumus par nosacījumiem, kuri attiecas uz kompensācijas fonda darbību, it īpaši par to, ka tās nepiekrīt iemaksu likmei 1 % apmērā vai likmei, kura ir zemāka par 2 %.
- 48 Līdz ar to – ciktāl prasītājas varēja paust, ka tās nepiekrīt likmei, kura ir mazāka par galu galā izvēlēto, apgalvojot, ka tās to jau uzskata par pārmērīgu, – jauna apspriešanās šajā jautājumā nebūtu devusi “nekādu būtisku pievienoto vērtību” VTNP nostādņu 14. punkta izpratnē. Turklāt apstākļi, ka pēc tam kompetentās valsts iestādes neesot atbalstījušas prasītāju argumentus, nenozīmē, ka šīm sabiedrībām nebija iespējams darīt zināmus savus apsvērumus par šo specifisko jautājumu (šajā nozīmē pēc analogijas skat. spriedumu, 2014. gada 12. decembris, *Crown Equipment (Suzhou)* un *Crown Gabelstapler*/Padome, T-643/11, EU:T:2014:1076, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 49 No tā izriet, ka 2010. gada septembra sabiedriskā apspriešana bija “piemērots instruments” VTNP nostādņu 14. punkta izpratnē, jo tā tostarp atļāva prasītājam lietderīgi paust savu nostāju un attiecīgajai dalībvalstij atbilstoši ņemt vērā viņu kā pakalpojumu sniedzēju intereses.
- 50 Šajos apstākļos Komisija, nepieļaujot nedz tiesību kļūdu, nedz kļūdu vērtējumā, apstrīdētā lēmuma 122. apsvērumā varēja uzskatīt, ka Polijas Republika būtībā ir ņēmusi vērā vajadzību pēc pakalpojuma, jo *PP* ar Polijas pasta likumu uzticētās VTNP saistības atbilst pakalpojuma prasībām, kuras noteiktas Pasta direktīvā un attiecībā uz kurām katrā ziņā ir notikusi sabiedriskā apspriešana atbilstoši VTNP nostādņu 14. punktam.
- 51 Visbeidzot, šo secinājumu nevar likt apšaubīt prasītāju argumenti, kuri attiecas, pirmkārt, uz faktu, ka “iemaksu maksimālās summas palielināšanas līdz 2 % vienīgais iemesls [esot bijis] izvairīties no valsts budžeta līdzekļu izmantošanas”, un, otrkārt, uz faktu, ka kurjerpakalpojumu operatoriem arī būtu bijis jāiesaistās kompensācijas fonda finansēšanā. Šajā ziņā pietiek vien konstatēt, ka šie argumenti ir neefektīvi attiecībā uz pirmo iebildumu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav ievērotas VTNP nostādņu 14. punktā noteiktās pārskatāmības prasības.
- 52 Ņemot vērā iepriekš minēto, šā otrā pamata pirmais iebildums ir jānoraida.

b) Par otro iebildumu

- 53 Runājot par otro iebildumu, ir jāatgādina VTNP nostādņu 60. punkta redakcija, kura ir izteikta šādi:
- “Attiecībā uz katru VTNP, uz ko attiecas šis paziņojums, attiecīgajai dalībvalstij internetā vai ar citiem piemērotiem līdzekļiem jāpublicē šāda informācija:
- a) 14. punktā minēto sabiedrisko apspriežu rezultāti vai citi piemēroti instrumenti;
- [..].”
- 54 Proti, šajā ziņā pietiek vien norādīt, ka apstrīdētā lēmuma 158. punktā Komisija, nepieļaujot kļūdu faktos, konstatēja, ka Polijas Pasta likums ir ticis publicēts. Turklāt – pretēji prasītāju apgalvojotajam – no VTNP nostādņu 60. punkta neizriet dalībvalsts pienākums publicēt sabiedrisko apspriešanu rezultātus atsevišķi. Visbeidzot, no iepriekš 46.–50. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka VTNP nostādņu 14. punktā norādītās pārskatāmības prasības ir ievērotas, – tādejādi tās atbilstošais secinājums apstrīdētā lēmuma 160. apsvērumā nav kļūdainis.
- 55 Līdz ar to, ņemot vērā iepriekš izklāstīto, arī otrais iebildums ir jānoraida un rezultātā – neesot vajadzībai lemt par tā pieņemamību – ir jānoraida arī otrais pamats.

3. Par trešo pamatu – pirmkārt, LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, kas esot izdarīts, Komisijai neievērojot VTNP nostādņu 52. punktu, un, otrkārt, Pasta direktīvas 7. panta 1. un 3.–5. punkta pārkāpumu

- 56 Ar trešo pamatu prasītājas apgalvo, ka Komisija esot pārkāpusi VTNP nostādņu 52. punktu, kā arī Pasta direktīvas 7. panta 1. un 3.–5. punktu. Būtībā kompensācijas fonda nosacījumi esot diskriminējoši un nesamērīgi, un tie esot tikuši pieņemti nepārskatāmā procedūrā. Turklāt tās uzskata, ka Komisija nav veikusi pareizu un nepieciešamu pārbaudi, lai noteiktu, vai universālā pakalpojuma saistības *PP* rada tīrās izmaksas un veido “negodīgu” finansiālu slogu šim uzņēmumam Pasta direktīvas 7. panta 3. punkta izpratnē.

- 57 Vispirms ir jāatgādina, ka no apstrīdētā lēmuma izriet, ka to pasta operatoru iemaksu summa, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, ir noteikta kā konkrēta summa no to attiecīgā apgrozījuma. Vērā ņemtais apgrozījums ir apgrozījums, kurš atsaucies gadā izriet no universālā pakalpojuma sniegšanas (attiecībā uz universālā pakalpojuma sniedzējiem) un līdzvērtīgu pakalpojumu sniegšanas (attiecībā uz universālā pakalpojuma sniedzējiem, kā arī attiecībā uz citiem pasta operatoriem, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā). Pasta operatori, kuru attiecīgais apgrozījums atsaucies gadā ir mazāks par 1 miljonu PLN, savukārt ir atbrīvoti no iemaksām kompensācijas fondā. Runājot par iemaksas maksimālo summu noteicošo procentuālo daļu, – tā ir vienāda attiecībā uz visiem operatoriem, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, un tās maksimālā robeža ir noteikta 2% apmērā no to attiecīgā apgrozījuma. Šī procentuālā daļa tiek aprēķināta kā attiecība starp universālā pakalpojuma sniedzējam maksājamas kompensācijas kopējo summu, no vienas puses, un visu to pasta operatoru kopējo attiecīgo apgrozījumu, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā atsaucies gadā (apstrīdētā lēmuma 164., 165. un 170. apsvērums).
- 58 Atbilstoši Polijas Pasta likumam kopējās kompensācijas summas aprēķināšanas kārtība tiek noteikta Polijas Pasta regulatora (turpmāk tekstā – “*UKE*”) lēmumā pēc tam, kad neatkarīgs eksperts ir pārbaudījis *PP* iesniegtos aprēķinus un apliecinātos grāmatvedības dokumentus (apstrīdētā lēmuma 18. apsvērums). Šajā ziņā *PP* universālā pakalpojuma tīrās izmaksas sniedz tiesības uz kompensāciju tikai tad, ja universālā pakalpojuma sniegšanas rezultātā ir faktiski radušies uzskaites zaudējumi (apstrīdētā lēmuma 16. apsvērums). Ja šāda kompensācija ir jāizmaksā *PP*, *UKE* nosaka arī individuālo kompensācijas summu attiecībā uz katru pasta operatoru, kuram ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā (apstrīdētā lēmuma 19. apsvērums).
- 59 Ņemot vērā šo kārtību, Komisija uzskatīja, ka tās kompensācijas aprēķināšanai izmantotā metodoloģija, uz kuru ir tiesības *PP*, atbilda VTNP nostādņu prasībām, jo *PP* saņemot kompensāciju tikai tādā gadījumā, ja tās universālā pakalpojuma saistības rada tīrās izmaksas un ja tās veido negodīgu slogu (apstrīdētā lēmuma 152. apsvērums). Komisija arī uzskatīja, ka kompensācijas summa un iemaksu maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa atbilst nediskriminācijas un samērīguma principiem (apstrīdētā lēmuma 166. un 171. apsvērums). Turklāt Komisija uzskatīja, ka kompensācijas fonda nosacījumi ir pārskatāmi, jo tie ir tikuši iepriekš publicēti Polijas pasta likumā (apstrīdētā lēmuma 176. apsvērums).
- 60 Rezultātā Komisija secināja, ka aplūkotais pasākums nerada nopietnus konkurences izkropļojumus un ir saderīgs ar valsts atbalsta jomas noteikumiem (apstrīdētā lēmuma 177. apsvērums).

a) Par trešā pamata tvērumu un tā neefektivitāti attiecībā uz iebildumu par Pasta direktīvas 7. panta pārkāpumu

- 61 Ar trešo pamatu prasītājas apgalvo, ka Komisija esot pārkāpusi Pasta direktīvas 7. panta 1. un 3.–5. punktu.
- 62 Komisija lūdz noraidīt visu pamatu kopumā. Konkrēti tā apgalvo, ka trešais pamats ir neefektīvs, ciktāl tas attiecas uz iespējamu Pasta direktīvas 7. panta pārkāpumu. Proti, ņemot vērā tās veiktās valsts atbalsta saderīguma kontroles tvērumu, Komisijai ir jāpiemēro tikai šīs jomas īpašie noteikumi un tai nav jāpārbauda paziņotā pasākuma saderīgums ar citiem Savienības noteikumiem vai – attiecīgā gadījumā – ar Pasta direktīvu.
- 63 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisijai, kad tā piemēro procedūru valsts atbalsta kontroles jomā, atbilstoši Līguma vispārējai sistēmai ir jāievēro saskaņība starp šo jomu reglamentējošajām tiesību normām un īpašām tiesību normām, kuras neattiecas uz valsts atbalsta jomu, un tādējādi jāizvērtē konkrētā atbalsta saderība ar šīm īpašajām tiesību normām (skat. spriedumu, 2014. gada 3. decembris, *Castelnou Energía*/Komisija, T-57/11, EU:T:2014:1021, 181. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 64 Tomēr šāds pienākums Komisijai pastāv tikai attiecībā uz atbalsta aspektiem, kas ir tik nesaraunami saistīti ar atbalsta priekšmetu, ka tos nav iespējams izvērtēt atsevišķi. Turpretim šis pienākums nav noteikts attiecībā uz atbalsta nosacījumiem vai elementiem, kas, lai gan tie veido atbalsta daļu, var tikt uzskatīti par tādiem, kuri nav nepieciešami tā mērķa sasniegšanai vai tā funkcionēšanai (skat. spriedumu, 2014. gada 3. decembris, *Castelnou Energía*/Komisija, T-57/11, EU:T:2014:1021, 182. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 65 Proti, Komisijas pienākums valsts atbalsta kontroles procedūras gaitā ieņemt galīgo nostāju – lai kāda būtu saistība starp konkrētā atbalsta nosacījumiem un priekšmetu – par to, vai ir vai nav pārkāptas Savienības tiesību normas, kas nav LESD 107. un 108. pants, attiecīgā gadījumā tos aplūkojot kopsakarā ar LESD 106. pantu, nonāktu pretrunā, pirmkārt, procesuālajām normām un garantijām – daļēji ļoti atšķirīgām un ļoti atšķirīgas sekas radošām –, kuras ir raksturīgas šo normu piemērošanas kontrolei īpaši paredzētajām procedūrām, un, otrkārt, administratīvo procedūru un tiesību aizsardzības līdzekļu autonomijas principam. Šāds pienākums nonāktu pretrunā arī LESD 106. panta 2. punktā paredzētajai atkāpei no Līguma noteikumiem, kura vispār nevarētu radīt sekas, ja, to piemērojot, vienlaikus būtu jānodrošina pilnīga to normu ievērošana, no kurām ar to ir paredzēts atkāpties (skat. spriedumu, 2014. gada 3. decembris, *Castelnou Energía*/Komisija, T-57/11, EU:T:2014:1021, 183. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 66 Tātad, ja konkrētā atbalsta nosacījumi ir nesaraunami saistīti ar atbalsta priekšmetu, tā atbilstību tiesību normām, kas nav normas par valsts atbalstu, Komisija novērtēs LESD 108. pantā paredzētās procedūras ietvaros, un šis novērtēšanas rezultātā konkrētais atbalsts var tikt atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu. Savukārt, ja attiecīgā atbalsta nosacījumi var tikt nodalīti no to priekšmeta, Komisijai nav pienākuma izvērtēt tā saderīgumu ar citiem noteikumiem, kas nav tie, kuri attiecas uz valsts atbalstu LESD 108. pantā paredzētās procedūras ietvaros (skat. spriedumu, 2014. gada 3. decembris, *Castelnou Energía* /Komisija, T-57/11, EU:T:2014:1021, 184. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 67 Turklāt ir arī jāatgādina, ka ir jau ticis nospriests, ka atbalsta finansēšanas veids var padarīt visu attiecīgo valsts sistēmu par nesaderīgu ar iekšējo tirgu un tāpēc Komisijai ir pienākums izvērtēt atbalstu, ņemot vērā arī ekonomiskās un tiesiskās sekas, ko tā finansēšana var radīt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 21. jūlijs, *Alcoa Trasformazioni*/Komisija, C-194/09 P, EU:C:2011:497, 48. punkts).
- 68 Šajā lietā ir jākonstatē, ka attiecīgā atbalsta pasākuma mērķis ir segt *PP* universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, izmantojot kompensācijas fondu, kas tiek finansēts ar noteiktiem pasta operatoriem uzliktām iemaksām.
- 69 Proti, apstrīdētā lēmuma 163. apsvērumā Komisija ir tieši izklāstījusi, ka ir detalizēti jāizvērtē kompensācijas fonda nosacījumi, lai novērtētu attiecīgā atbalsta pasākuma saderīgumu. Konkrēti, tā uzskatīja, ka “pasta operatoru iemaksu noteikšana atbilstošā līmenī (proti, samērīgā un nediskriminējošā līmenī) ir īpaši svarīga” (apstrīdētā lēmuma 163. apsvērumš).
- 70 Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma daļā, kura attiecas uz aplūkotā pasākuma saderīguma novērtējumu, pati ir tieši atsaukusies ne vien uz Pasta direktīvu, bet arī uz aplūkotā pasākuma saderīgumu ar minēto direktīvu (apstrīdētā lēmuma 122., 137., 139., 152. un 163. apsvērumš).
- 71 Līdz ar to – pretēji Komisijas apgalvotajam – kompensācijas fonda finansēšanai nepieciešamie nosacījumi ir nesaraunami saistīti ar paša atbalsta priekšmetu, proti, ar *PP* universālā pakalpojuma saistību kompensēšanu. Līdz ar to, neskarot tās kontroles tvērumu, kura Komisijai ir jāveic šajā lietā, tās argumentācija par trešā pamata neefektivitāti, ciktāl ar to tiek apgalvots, ka ir pārkāpts Pasta direktīvas 7. pants, ir jānoraida.

72 Līdz ar to ir jāizvērtē viss trešais pamats, kurš būtībā sastāv no četrām daļām. Ar pirmo daļu prasītājas apgalvo, ka Komisija, uzskatot, ka universālā pakalpojuma sniedzējiem un līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem iemaksu maksimālo summu noteicošu procentuālu daļu ir iespējams piemērot vienoti, ir pārkāpusi nediskriminācijas principu un citus noteikumus (skat. apstrīdētā lēmuma 166. apsvērumu). Ar otro daļu prasītājas apgalvo, ka Komisija, uzskatot, ka iemaksu maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, kā arī ieņēmumu sliekšnis 1 miliona PLN apmērā ir piemēroti, ir pārkāpusi samērīguma principu (skat. apstrīdētā lēmuma 168. un 171. apsvērumu). Ar trešo daļu prasītājas kritizē Komisijas secinājumu, ka kompensācijas fonda mehānisms ir pārskatāms (skat. apstrīdētā lēmuma 176. apsvērumu). Ar ceturto daļu prasītājas apgalvo, ka Komisija ir kļūdījusies, pirmkārt, neveicot pienācīgu pasākuma izvērtējumu, lai noteiktu, vai universālā pakalpojuma saistības *PP* rada tīrās izmaksas un šim uzņēmumam veido “negodīgu” finansiālu slogu, un, otrkārt, uzskatot, ka *PP* radušies zaudējumi veido šādu negodīgu finansiālu slogu (apstrīdētā lēmuma 152. apsvērumi).

b) Par pirmo pamatu – iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas diskriminējošo raksturu

73 Prasītājas būtībā apgalvo, ka Komisija, secinot, ka, maksimālo iemaksu summu noteicošās procentuālās daļas piemērošana universālā pakalpojuma sniedzējiem un līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem atbilst nediskriminācijas principam, ir pieļāvusi tiesību kļūdu (apstrīdētā lēmuma 166. pants). Šādi rīkojoties, Komisija esot pārkāpusi VTNP nostādņu 52. punktu un Pasta direktīvas 7. panta 3.–5. punktu, kā arī nediskriminācijas principu.

74 Šā pirmā pamata atbalstam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza divus argumentus. Pirmkārt, tās apgalvo, ka universālā pakalpojuma sniedzēji un līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzēji nav salīdzināmā situācijā un tādējādi ar maksimālo iemaksu noteicošas vienotas procentuālās daļas piemērošanu tiek pārkāpts nediskriminācijas princips. Otrkārt, prasītājas apgalvo, ka kurjerpakalpojumu, proti, ekspressūtījumu, pakalpojumu sniedzēji ir situācijā, kura ir salīdzināma ar tiem pasta operatoriem, kam ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, un ka līdz ar to viņu atbrīvošana no pienākuma veikt iemaksas kompensācijas fondā ir pretrunā nediskriminācijas principam.

75 Šajā lietā gan no apstrīdētā lēmuma 163. apsvēruma, ar ko tiek īstenots VTNP nostādņu 52. punkts, gan no Pasta direktīvas 7. panta 5. punkta izriet, ka to pasta operatoru noteikšanai, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, ir jāatbilst nediskriminācijas principam.

76 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nediskriminācijas princips, saukts arī par vienlīdzīgas attieksmes principu, kā vispārējs Savienības tiesību princips prasa, lai salīdzināmas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas netiktu aplūkotas vienādi, ja vien šādai pieejai nav objektīva attaisnojuma. Atšķirīgo situāciju salīdzināmība tiek novērtēta, ņemot vērā visus to raksturojošos faktorus. Šie faktori ir jānosaka un jānovērtē tostarp attiecīgo atšķirību paredzošā Savienības tiesību akta priekšmeta un mērķa gaismā. Turklāt jāņem vērā arī regulējuma jomas, kurās ietilpst izskatāmie noteikumi, principi un mērķi (spriedums, 2014. gada 12. decembris, *Banco Privado Português un Massa Insolvente do Banco Privado Português*/Komisija, T-487/11, EU:T:2014:1077, 139. punkts un tajā minētā judikatūra).

77 Pirmām kārtām, runājot par aplūkotā pasākuma priekšmetu, nav strīda par to, ka tā mērķis ir kompensēt *PP* par tīrajām izmaksām, kuras izriet no tās universālā pakalpojuma saistībām, un finansēt šo kompensāciju, izmantojot kompensācijas fondu, kurā iemaksas ir jāveic noteiktiem pasta operatoriem (apstrīdētā lēmuma 12. apsvērumi).

78 Otrām kārtām, lai noteiktu, kuriem uzņēmumiem būtu jāveic iemaksas kompensācijas fondā, ir jānorāda, ka Pasta direktīvas 27. apsvērumā ir noteikts, ka dalībvalstīm būtu jāapsver, vai attiecīgo uzņēmumu sniegtie pakalpojumi, ņemot vērā to raksturojumu, tostarp pievienotās vērtības elementus,

kā arī paredzēto izmantošanu un cenu veidošanu, tā kā tie pietiekamā mērā ir savstarpēji aizstājami ar universālo pakalpojumu, no lietotāju viedokļa var tikt uzskatīti par tādiem, kuri pieder pie universālā pakalpojuma.

- 79 No šo principu viedokļa ir jāpārliedzinās, pirmkārt, vai universālā pakalpojuma sniedzējs un līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzēji ir salīdzināmā situācijā un, otrkārt, vai pasta operatori, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, un kurjerpakalpojumu sniedzēji, tas ir, ekspressūtījumu pakalpojumu sniedzēji, ir salīdzināmā situācijā.

1) Par salīdzinājumu starp universālā pakalpojuma sniedzēju un līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem

- 80 Prasītājas apgalvo, ka iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas vienota piemērošana gan universālā pakalpojuma sniedzējiem, gan līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem ir diskriminējoša, jo pirmo situācija esot atšķirīga no otro situācijas.

- 81 Tas tā it īpaši esot tad, ja tirgū, kurā darbojas universālā pakalpojuma sniedzēji, beigās ir tikai viens operators – šajā gadījumā *PP* – un tāpēc tajā neesot patiesas konkurences, atšķirībā no tirgus, kuram līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzēji var piekļūt un kurā tie var veikt savu darbību. Pateicoties tam uzticētā universālā pakalpojuma pārvaldībai, *PP* tādējādi gūstot proporcionāli lielākus ieņēmumus par ieņēmumiem no līdzvērtīgiem pakalpojumiem, kuri – tā kā uz tiem attiecas konkurence – ļauj gūt būtiski zemākas peļņas normas. Tāpēc šajos atšķirīgajos tirgu veidos uz attiecīgajiem operatoriem nevar tikt attiecināta tā pati iemaksu likme. Kompensācijas fonda darbības kārtība vēl jo vairāk esot diskriminējoša arī tādēļ, ka tā ļaujot *PP* – ar universālā pakalpojuma tīro izmaksu finansējuma palīdzību – atgūt peļņu, kuru šis pats pakalpojumu sniedzējs attiecīgā gadījumā zaudētu līdzvērtīgu pakalpojumu tirgū, tādējādi ļaujot tam piedāvāt ārkārtīgi zemus tarifus un praktiski izslēgt jebkādu konkurences formu, it īpaši publiskā iepirkuma procedūrās, kurās ieinteresētie izņēmumi tiek nostādīti savstarpējas konkurences situācijā.

- 82 Komisija iebilst, ka prasītājas – gluži pretēji – ir situācijā, kura būtībā ir salīdzināma ar *PP* situāciju, ciktāl universālie pasta pakalpojumi un līdzvērtīgi pasta pakalpojumi veido vienu tirgu, jo visi attiecīgie operatori galarezultātā veic vienu un to pašu saimnieciskās darbības veidu.

- 83 Polijas Republika apgalvo, ka maksimālo iemaksu summu noteicošās procentuālās daļas vienota piemērošana šajā gadījumā nevar būt diskriminējoša, jo, tā kā tā ir piemērojama operatoriem, kuru ieņēmumi ir dažādi atkarībā no sniegtajiem līdzvērtīgajiem pakalpojumiem, šāds salīdzinājums nevar radīt diskriminējošu attieksmi, jo šie operatori rīkojas atšķirīgās tirgus situācijās.

- 84 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka universālajiem pasta pakalpojumiem un līdzvērtīgiem pasta pakalpojumiem ir līdzīgas iezīmes. Proti, ir jākonstatē, ka atbilstoši Polijas pasta likuma 2. pantam līdzvērtīgi pasta pakalpojumi it īpaši ietver vēstuļu un tādu pasta paku nosūtīšanu, kuru svars un izmērs ir tāds pats kā attiecībā uz universālajiem pakalpojumiem paredzētais. Līdz ar to – lai arī līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzēji var mēģināt atšķirties no universālajiem pakalpojumiem ar papildu pakalpojumiem vai atlaižu piešķiršanu, tas tomēr nemaina to, ka universālie pakalpojumi un līdzvērtīgie pakalpojumi attiecībā uz to raksturīgajām iezīmēm ir uzskatāmi par savstarpēji aizstājamiem no patērētāju perspektīvas.

- 85 Otrkārt, ir jāatgādina, ka aplūkotā pasākuma priekšmets ir to tīro izmaksu kompensēšana universālā pakalpojuma sniedzējam, kuras izriet no viņa universālā pakalpojuma saistībām. Proti, tā kā aplūkotais pasākums šīs tiesības uz kompensāciju sniedz tikai ar nosacījumu, ka universālā pakalpojuma sniegšana rada uzskaites zaudējumus, šo zaudējumu kompensēšana pēc definīcijas var notikt tikai, izmantojot citus ieņēmumus, kas nav ieņēmumi no universālā pakalpojuma sniegšanas. Rezultātā – *PP* veicamās iemaksas summu aprēķinot uz tāda apgrozījuma pamata, kas izriet ne vien no līdzvērtīgu pakalpojumu sniegšanas, bet arī no tādu pakalpojumu sniegšanas, kuri ir saistīti ar universālā pakalpojuma

saistībām, – aplūkotais pasākums patiesībā liek *PP* kompensācijas fondā veikt procentuāli lielāku iemaksu no apgrozījuma, kas gūts ar līdzvērtīgu pakalpojumu sniegšanu, nekā iemaksa 2 % apmērā, kura ir uzlikta citiem līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem.

- 86 Treškārt, ir jākonstatē, ka prasītāju apgalvojumiem par iespējamām *PP* piemērotām plēsonīgām cenām un par šķērssubsīdijām šajā lietā nav nozīmes. Šādai rīcībai, kura varētu tikt izvērtēta no LESD 101. un 102. panta perspektīvas, nav nozīmes, lai izvērtētu aplūkotā pasākuma saderīgumu valsts atbalsta kontroles sistēmas kontekstā.
- 87 Ņemot vērā iepriekš minēto, iebildums par maksimālo iemaksu summu noteicošās procentuālās daļas vienotu piemērošanu gan universālā pakalpojuma operatoriem, gan līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem ir jānoraida.

2) Par salīdzinājumu ar kurjerpakalpojumiem

- 88 Prasītājas apgalvo, ka tām uzliktais pienākums piedalīties kompensācijas fonda finansēšanā ir diskriminējošs, jo uz kurjerpakalpojumu, proti, ekspressūtījumu pakalpojumu, sniedzējiem šis pienākums neattiecas, lai gan tie ir ar tām salīdzināmā situācijā.
- 89 Prasītājas tostarp apgalvo, ka šādi pakalpojumi “ietver tādu vēstuļu un pasta paku nosūtīšanas pakalpojumus, kuru svars un izmērs ir tāds pats kā attiecībā uz universālajiem pakalpojumiem”. Šie kurjerpakalpojumi tādējādi esot savstarpēji aizstājami ar universālajiem pakalpojumiem attiecībā uz Pasta direktīvā, tostarp tās 27. apsvērumā, izvirzītajiem kritērijiem. Tas pats attiecoties uz šo pakalpojumu izmantošanu, šo pakalpojumu tarifu vai arī tādiem šo pakalpojumu sniegšanas nosacījumiem kā noteikta termiņa ievērošana sūtījumu piegādei, kas attiecoties uz visiem pasta pakalpojumiem, un tādiem nosacījumiem kā sūtījumu izsekošana, kura neesot rezervēta tikai attiecībā uz šiem kurjerpakalpojumiem un veidojot daļu no universālo pakalpojumu sniedzēju vai līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzēju standartpakalpojumiem. Visbeidzot, kurjerpakalpojumu cenas neesot “būtiski atšķirīgas no universālo pakalpojumu cenām vai daudzos gadījumos pat [esot] zemākas”.
- 90 Komisija un Polijas Republika apgalvo, ka šie kurjerpakalpojumi nav salīdzināmi ar līdzvērtīgiem pakalpojumiem. Komisijas ieskatā, pirmām kārtām, tikai attiecībā uz pirmajiem pakalpojumiem ir paredzēta pasta sūtījumu savākšana tieši pie nosūtītāja un, otrām kārtām, šā paša sūtījuma nodošana tieši saņēmējam. Turklāt Polijas Republikas ieskatā atšķirība starp šiem diviem pakalpojumiem it īpaši esot to cenā. Šis pēdējais aspekts nošķirot kurjerpakalpojumus no universālajiem pasta pakalpojumiem, jo pirmie noteikti ir dārgāki par otrajiem.
- 91 Šajā ziņā pirmām kārtām ir jānorāda, ka kurjerpakalpojumi, proti, ekspressūtījumu pakalpojumi, atšķiras no universālajiem pasta pakalpojumiem to iezīmju dēļ.
- 92 Proti, ekspressūtījumu pakalpojumi atšķiras no universālā pasta pakalpojuma ar pievienoto vērtību katram klientam un šīs vērtības dēļ šis lietotājs akceptē maksāt lielāku summu. Līdz ar to šādi pakalpojumi ir uzskatāmi par specifiskiem komerciāliem piedāvājumiem, kuri ir nodalāmi no vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kuri apmierina konkrētas vajadzības un prasa veikt noteiktus papildu darbus, ko tradicionālais pasta pakalpojums nepiedāvā (spriedums, 2017. gada 15. jūnijs, *Ilves Jakelu*, C-368/15, EU:C:2017:462, 24. punkts).
- 93 Līdz ar to atbilstoši Tiesas judikatūrai sūtījumu savākšana dzīvesvietā – kas ir saistīta ar lielāku ātrumu vai elastību sadalē, kā arī pasta sūtījuma piegādē saņēmējam – ir specifiski pakalpojumi, kuri ir skaidri nodalāmi no “tradicionāliem pasta pakalpojumiem”, un pēdējie minētie tiek definēti kā pakalpojums visu tā izmantotāju labā visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā par vienādiem tarifiem un ar līdzīgiem kvalitātes nosacījumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1993. gada 19. maijs, *Corbeau*, C-320/91, EU:C:1993:198, 15. un 19. punkts).

- 94 Pretēji prasītāju apgalvotajam, šādi vērtējumi ir relevanti arī pašlaik. Turklāt prasītājas nepierāda, kā “izmaiņas un pārmaiņas [..], kuras ir notikušas pasta pakalpojumu tirgū” kopš 1993. gada – proti, iepriekš 93. punktā minētā sprieduma datuma –, būtu padarījušas tos par novecojušiem.
- 95 Pirmkārt, tikai ekspressūtījumu pakalpojumā ir paredzēta pasta sūtījuma saņemšana tieši pie nosūtītāja, kā arī šā sūtījuma nodošana tieši attiecīgajam adresātam. Šie pakalpojumi no lietotāja perspektīvas sniedz pievienoto vērtību salīdzinājumā ar universālajiem pasta pakalpojumiem, kuru gadījumā lietotājiem pašiem sūtījumi ir jānogādā uz savākšanas punktu un kuri aprobežojas ar to, ka minētais sūtījums tiek ievietots pastkastītē adresāta norādītajā adresē.
- 96 Pretēji prasītāju apgalvotajam, nedz iespēja nosūtīt ierakstītus sūtījumus ar atzīmi par saņemšanu un iespēja izsekot sūtījumam, nedz kurjerpakalpojumiem paredzētu “sūtījumu novietošanas un saņemšanas punktu skaita lielais pieaugums tirgū” neļauj secināt, ka pastāv universālo pakalpojumu un kurjerpakalpojumu pietiekama savstarpējā aizstājāmība, lai tos uzskatītu par vienā un tajā pašā tirgū ietilpstošiem. Pirmām kārtām, runājot par ierakstītiem sūtījumiem ar atzīmi par saņemšanu, tie neveido lielāko daļu no sūtījumiem, kuri ietilpst universālajā pakalpojumā, un arī to gadījumā lietotājiem pašiem ir jānogādā sūtījums savākšanas punktā. Otrām kārtām, runājot par sūtījumu novietošanas un saņemšanas punktiem, tie ir tikai papildu pakalpojums tiem uzticētā pasta sūtījuma savākšanas dzīvesvietā un nodošanas tieši adresātam kontekstā.
- 97 Otrkārt, lai arī nosūtīšanas termiņu ievērošana attiecas uz visiem pasta pakalpojumiem, tai skaitā kurjerpakalpojumiem, ir jākonstatē, ka šie pakalpojumi sniedz arī iespēju veikt daudz ātrāku nosūtīšanu. Tādējādi šie pakalpojumi no lietotāja perspektīvas sniedz pievienoto vērtību salīdzinājumā ar universālajiem pasta pakalpojumiem.
- 98 Rezultātā ekspressūtījumu pakalpojumi – tieši pakalpojuma īpatnību un pievienotās vērtības dēļ – nevar tikt uzskatīti par savstarpēji aizstājamiem ar universālajiem pasta pakalpojumiem.
- 99 Otrām kārtām prasītājas arī apgalvoja, ka noteiktās dalībvalstīs pienākums finansēt universālā pasta pakalpojuma tīrās izmaksas gulstoties uz visiem pasta pakalpojumu sniedzējiem un ka tādējādi kurjerpakalpojumu sniedzēji esot situācijā, kas ir salīdzināma ar citu tādu pakalpojuma sniedzēju situāciju, kuri sniedz universālajā pakalpojumā ietilpstošus pakalpojumus.
- 100 Taču prasības pieteikuma pielikumā pievienotais *Instytut Pocztowy* ziņojums “Izraudzītā pasta operatora institūcija Eiropas Savienībā”, uz kuru atsaucas prasītājas, nav pietiekams, lai pamatotu šādu apgalvojumu. Proti, lai gan šajā ziņojumā ir norādīts, ka Francijā un Spānijā iemaksa kompensācijas fondā var tikt prasīta no “visiem operatoriem”, Portugālē – no “visiem licencētiem operatoriem”, Austrijā – no “visiem licencētiem operatoriem, kuru ieņēmumi pārsniedz 1 miljonu euro”, un Grieķijā – no “visiem pasta operatoriem, kuriem ir piešķirta atļauja”, ir jānorāda, ka tajā nav informācijas, kas ļautu precīzi identificēt pakalpojumu sniedzējus, kuri faktiski piedalās dažādo kompensācijas fondu finansēšanā, piemēram, aprēķina par katra pakalpojumu sniedzēja iemaksas summu aplūkotajās valstīs. Līdz ar to, pat ja visiem pasta pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, ja katra pakalpojumu sniedzēja iemaksa tiek aprēķināta proporcionāli universālā pakalpojuma tvērumā piegādātajiem pasta sūtījumiem, kurjerpakalpojumu sniedzēji varētu būt atbrīvoti no iemaksas veikšanas. Papildus tam – iztaujāta par šo punktu Tiesas sēdē – Komisija apstiprināja, ka tā ir izvērtējusi dalībvalstu praksi šajā ziņā un nonākusi pie secinājuma – pret kuru neiebilst arī prasītājas –, ka neviena no valstīm, par ko tai ir informācija, pašlaik neuzskata, ka kurjerpakalpojumi, proti, ekspressūtījumu pakalpojumi, būtu līdzvērtīgi universālajam pasta pakalpojumam. Lai kā arī nebūtu, ir jākonstatē, ka iepriekš 91.–98. punktā izklāstītie apsvērumi par pakalpojumu specifiskumu paši par sevi ļauj noraidīt prasītāju šeit izvirzīto argumentu.

- 101 Trešām kārtām, lai novērtētu, vai ir ievērots nediskriminācijas princips, nav nozīmes arī argumentam, ka pienākums piedalīties kompensācijas fonda finansēšanā paralēlajā telekomunikāciju nozarē esot sadalīts vienmērīgāk nekā pasta nozarē piemērotais pienākums. Lai gan šāds apstāklis – ja tas tiktu uzskatīts par relevantu – var tikt ņemts vērā attiecībā uz izvēlētais iemaksu likmes samērīgumu (skat. tālāk 135. un nākamās punktus), tam tomēr nav nozīmes attiecībā uz iebildumu par pasta nozarē izveidotā kompensācijas fonda it kā diskriminējošo raksturu, kurš ir jānovērtē, aplūkojot vienīgi šajā nozarē darbību veicošos operatorus.
- 102 Šajos apstākļos ir jāsecina, ka kurjerpakalpojumu izslēgšana no kompensācijas fonda finansēšanas nav uzskatāma par nediskriminācijas principa aizskārums. Tādējādi Komisija, nepieļaujot kļūdu, apstrīdētā lēmuma 166. apsvērumā varēja uzskatīt, ka iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas vienota piemērošana visiem pasta pakalpojumu tirgus dalībniekiem attiecībā uz to sniegtajiem universālajiem pakalpojumiem vai līdzvērtīgiem pakalpojumiem nodrošina nediskriminējošu līdzdalību finansēšanā, jo katrs operators veic iemaksas proporcionāli ieņēmumiem no savas darbības.
- 103 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, pirmā daļa ir jānoraida pilnībā.

c) Par otro daļu, kas attiecas uz iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas un uz iemaksai pakļautā ieņēmumu sliekšņa it kā diskriminējošo raksturu

- 104 Būtībā prasītājas apgalvo, ka Komisija – secinot, ka iemaksu maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, proti, 2 % no attiecīgā apgrozījuma, un ieņēmumu sliekšnis 1 miljons PLN apmērā ir atbilstoši, – ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā (skat. apstrīdētā lēmuma 168. un 171. apsvērumu). Tās apgalvo, ka paredzētās sistēmas nosacījumi rada tādas sekas, ka “tiek slēgts pasta pakalpojumu tirgus vai vismaz [tiek izraisīti] būtiski konkurences kropļojumi”.
- 105 Šajā ziņā prasītājas apgalvo, ka iemaksas maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa esot tikusi izvēlēta, kaut arī Polijas iestādes nav ievākušas pietiekamu informāciju, it īpaši nepastāvot nopietniem pētījumiem par tirgu, un tās nav apspriedušās ar visiem skartajiem subjektiem. Šī procentuālā daļa esot noteikta tikai ar mērķi neizmantot publisku finansējumu, lai nodrošinātu kompensācijas fonda dzīvotspēju.
- 106 Iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas nesamērīgumu apstiprinot arī fakts, ka paralēlajā telekomunikāciju tirgū paredzētajam kompensācijas fondam maksimālās iemaksas summa ir paredzēta tikai 1 %, nevis 2 % apmērā no ieņēmumiem.
- 107 Prasītājas piebilst, ka – pretēji tam, ko Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 167. apsvērumā, – 2 % likme neesot noteikta sabiedriskās apspriešanās posmā, bet gan pēc šīs apspriešanās.
- 108 Turklāt, runājot par to ieņēmumu sliekšni, sākot no kuriem dalība ir obligāta, prasītājas apstrīd to, ka Polijas iestāžu izvēlēta metode – kuru ir apstiprinājusi Komisija – ir relevanta. Šo metodi veidojot šā sliekšņa novērtēšana, atsaucoties uz sliekšni, kāds ir izmantots attiecībā uz telekomunikāciju operatoriem, un tam piemērojot korekcijas koeficientu, lai ņemtu vērā pasta tirgus, kurā rentabilitāte un ieņēmumi ir mazāki, mazāko izmēru. Attiecībā uz prasītājam tomēr nekāds korekcijas koeficients neesot bijis jāpiemēro, bet esot bijis jāizmanto tas pats sliekšnis, kas ir izvēlēts paralēlajā telekomunikāciju tirgū, proti, 4 miljoni PLN. Tāpat kā telekomunikāciju tirgū izvēlētajam risinājumam, sliekšnim esot bijis jāaptver ieņēmumi no visām pasta nozares darbībām, nevis tikai no universālajos pakalpojumos ietilpstošajām darbībām. Galarezultātā izvēlētais ieņēmumu sliekšnis prasītāju darbību līdzvērtīgo pakalpojumu nozarē padarot nerentablu, taču tām tomēr ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā.

- 109 Visbeidzot prasītājas pārmet Komisijai, ka tā nav ar tām apspriedusies par ieņēmumu un peļņas, kas tiek gūti no līdzvērtīgiem pakalpojumiem, līmeni, – tādējādi arī šā iemesla dēļ šī institūcija esot kļūdaini interpretējusi Polijas iestāžu paziņotos datus.
- 110 Komisija lūdz noraidīt šo iebildumu. Tā apgalvo, ka iemaksas maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, kas ir izvēlēta, lai finansētu universālo pakalpojumu telekomunikāciju nozarē, kā arī šajā tirgū darbību veicošajām sabiedrībām piemērojamais sliekšnis nevarot būt tādi paši kā tie, kuri ir piemērojami universālajam pasta pakalpojumam, jo paralēlajā telekomunikāciju nozarē pakalpojumu būtības un tvēruma dēļ tiek gūti lielāki ieņēmumi un lielāka peļņa nekā pasta nozarē.
- 111 Papildus tam, lai vērstos pret apstrīdēto lēmumu, nevarot efektīvi atsaukties uz Polijas iestāžu neapspriešanos ar visiem operatoriem – pieņemot, ka tā tiktu pierādīta. Katrā ziņā, ņemot vērā datus, kuri bija Komisijas rīcībā, kad tā pieņēma apstrīdēto lēmumu, kompensācijas nosacījumi varēja tikt uzskatīti par pienācīgiem. Šie dati cita starpā attiecas uz *Integer.pl* grupas, kurā prasītājas ietilpst, rentabilitātes līmeni 7,6 % apmērā, uz *PP* iegrāmatoto rentabilitātes līmeni 5,5 % apmērā un ieņēmumu sliekšni, ciktāl sliekšnis 1 miljona PLN apmērā esot ļāvis jebkuram jaunam operatoram – ņemot vērā pasta pakalpojumu tirgus konkrēto struktūru – atlikt brīdī, kurā tam ir jāveic iemaksas kompensācijas fondā, un tādējādi tas neatturēja citus operatorus no iespējamās ienākšanas tirgū.
- 112 Polijas Republika būtībā apgalvo, ka iemaksas likme nav nesamērīga, ciktāl tā nepakļauj konkurentus riskam, ka tie tiks izstumti no pasta pakalpojumu tirgus, un neattur jaunus operatorus no brīvas ienākšanas tajā.
- 113 Vispirms ir jāatgādina, ka prasītāju argumentācija neattiecas uz *PP* piešķirtās kompensācijas samērīgo raksturu, bet gan tikai uz tās finansēšanas nosacījumiem. Konkrēti, prasītājas apstrīd to Komisijas vērtējumu pamatotību, saskaņā ar kuriem iemaksas maksimālo summu noteicošā proporcionālā daļa (proti, 2 % likme) un ieņēmumu sliekšnis, kas noteikts 1 miljona PLN apmērā, atbilst samērīguma principam.
- 114 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka samērīguma kontrole ir viens no kontroles veidiem, kas Komisijai jāveic, tai pārbaudot valsts atbalsta pasākuma saderību ar LESD 106. panta 2. punkta noteikumiem (spriedums, 2014. gada 3. decembris, *Castelnuo Energía/Komisija*, T-57/11, EU:T:2014:1021, 147. punkts).
- 115 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, veicot kontroli par to, vai pasākums, ar kuru iecerēts izpildīt VTNP uzdevumu, ir samērīgs, tiek pārbaudīts tikai tas, vai paredzētais pasākums ir nepieciešams, lai attiecīgo VTNP uzdevumu varētu izpildīt ekonomiski pieņemamos apstākļos, vai arī – tieši pretēji – tas, vai attiecīgais pasākums nav acīmredzami nepiemērots izvirzītajam mērķim (skat. spriedumu, 2014. gada 3. decembris, *Castelnuo Energía/Komisija*, T-57/11, EU:T:2014:1021, 150. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 116 Tāpat – runājot par pārbaudi, ko Vispārējā tiesa veic attiecībā uz Komisijas vērtējumiem lēmumā, kas pieņemts sākotnējās izvērtēšanas procedūras noslēgumā, – ir jāatgādina, ka tā ir jāveic, balstoties uz informāciju, kura varēja būt Komisijas rīcībā brīdī, kad tā pieņēma šādu lēmumu (skat. spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 81. punkts un tajā minētā judikatūra).

1) Par iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas samērīgumu

- 117 No lietas materiāliem izriet, ka sākotnējās izvērtēšanas procedūras noslēgumā, nepastāvot detalizētiem datiem par to pasta operatoru rentabilitātes rādītājiem, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, Komisija, lai noteiktu iemaksu maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas

- samērīgumu, galvenokārt ir balstījusies uz *PP* rentabilitātes rādītāju līdzvērtīgo pakalpojumu jomā un uz agrākajiem lēmumiem, kuri pieņemti par citām dalībvalstīm (apstrīdētā lēmuma 167.–169. apsvēruma).
- 118 Šajā ziņā, pirmkārt, Komisijai bija tiesības ņemt vērā *PP* rentabilitātes likmi līdzvērtīgu pakalpojumu jomā. Protams – kā tā ir atzinusi 66. zemsvītras piezīmē, uz kuru ir atsauce apstrīdētā lēmuma 168. apsvērumā, – šāds salīdzinājums var šķist nepilnīgs, jo *PP* gūst labumu no apjomradītiem ietaupījumiem, no kuriem labumu negūst citi operatori, kam ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā. Tomēr Komisija varēja saprātīgi uzskatīt, ka citi operatori, pateicoties to lielākai efektivitātei un elastībai un tādējādi – labākajai spējai koncentrēties uz rentablākajiem tirgus segmentiem, var sasniegt *PP* – kas ir vēsturiskais publiskais operators – rentabilitātes rādītājam līdzīgu rādītāju (skat. apstrīdētā lēmuma 66. zemsvītras piezīmi).
- 119 Šis skaidrojums ir vēl jo vairāk ticams tāpēc, ka rentabilitātes likme, ko Komisija ir ņēmusi vērā, proti, likme aptuveni 5,5 % apmērā, bija pielīdzināma likmei, kura izriet no iepriekšējos Komisijas lēmumos par Grieķiju un Beļģiju attiecībā uz citu dalībvalstu vēsturiskajiem pasta operatoriem veiktiem pētījumiem, kuri ir minēti 67. zemsvītras piezīmē, uz ko ir atsauce apstrīdētā lēmuma 168. apsvērumā. Turklāt – pat ja tiktu pieņemts, ka Komisijai nav liela pieredze pasta pakalpojumu nozarē, – tai tomēr bija informācija, kas izriet no šo lēmumu ietvaros iegūtās pieredzes. Piemēram, veicot Grieķijas kompensācijas fonda izvērtējumu, Komisija konstatēja, ka no konkurentiem prasītās maksimālās iemaksas apmērs esot lielāks par paša minētā operatora peļņu pilsētu zonās, kas turklāt esot rezervēts sektors, – un tas Komisijai lika šajā ziņā uzsākt formālo pārbaudes procedūru. Savukārt šajā lietā Komisija varēja leģitīmi konstatēt, ka iemaksas maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa nepārsniedza 5,5 %.
- 120 Turklāt ir jākonstatē, ka prasītāju kritika attiecībā uz *PP* rentabilitātes rādītāja ņemšanu vērā, lai novērtētu iemaksas maksimālo summu noteicošo procentuālo daļu, nav savietojama ar rentabilitātes likmi, kuru tās pašas min savās prasībās. Proti, prasītājas norāda, ka to rentabilitātes likme ir 5,6 % attiecībā uz to pasta pakalpojumu sniegšanas darbību 2013. gadā, kas ir vienīgais šajā tiesvedībā relevantais gads un attiecībā uz ko prasītājam bija jāveic iemaksas kompensācijas fondā. Taču – pat ja tiktu uzskatīts, ka šīs likmes attiecas uz visām prasītāju pasta pakalpojumu darbībām, nevis tikai viņu līdzvērtīgajiem sniegtajiem pakalpojumiem, – prasītājas tomēr atzīst, ka šīs likmes “ļauj atspoguļot arī šā darbību atzara rezultātus”, proti, līdzvērtīgo pakalpojumu rezultātus “izmaksu homogēnās struktūras” dēļ.
- 121 Šajā ziņā – pretēji prasītāju apgalvotajam – no apstrīdētā lēmuma, it īpaši no tā 168. apsvēruma, neizriet, ka Komisija būtu uzskatījusi, ka operatoriem, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, attiecībā uz to sniegtajiem līdzvērtīgajiem pakalpojumiem rentabilitātes likme būtu 5,5 % apmērā pēc iemaksu kompensācijas fondā atskaitīšanas. Gluži pretēji – no attiecīgajām lietām izriet, ka Komisijas analizē ir ņemta vērā šādu pakalpojumu rentabilitāte pirms, nevis pēc iemaksu likmes piemērošanas.
- 122 Tāpat apstāklis, ka *Integer.pl* grupas rentabilitātes likme, kuru Komisija ir minējusi 68. zemsvītras piezīmē savas argumentācijas atbalstam, attiecas uz visām šīs grupas veiktajām darbībām, nevis tikai uz darbībām, kuras ir saistītas ar līdzvērtīgiem pakalpojumiem, nav pietiekams, lai ļautu apšaubīt to vērtējumu ticamību, kurus Komisija ir veikusi apstrīdētajā lēmumā. Ir jākonstatē, ka Komisija neapgalvo, ka runa ir par rentabilitātes likmi līdzvērtīgo pakalpojumu nozarē, bet gan par visas grupas, proti, grupas, kurā ietilpst astoņas sabiedrības, no kurām divas tieši konkurē ar *PP*, piedāvājot līdzvērtīgus pakalpojumus, rentabilitātes likmi. Līdz ar to, lai gan *Integer.pl* grupas kopējā rentabilitātes likme pati par sevi neļauj atspēkot Komisijas argumentāciju attiecībā uz iemaksas maksimālo summu noteicošo procentuālo daļu, tā veido norādi, kas var padarīt ticamāku tēzi, ka *PP* konkurenti līdzvērtīgo pakalpojumu sektorā ļoti iespējams varētu sasniegt rentabilitāti aptuveni 5,5 % apmērā.

- 123 Otrkārt, Komisija nav pieļāvusi kļūdu, neatsakoties no savas argumentācijas tās informācijas dēļ, ko *Ogólnopolski Związek Pracodawców Niepublicznych Operatorów Pocztowych* (Darba devēju, kas nav publiski pasta operatori, nacionālā arodbiedrība; turpmāk tekstā – “OZPNOP”) iesniedza vēstulē, kura tika nosūtīta šīs iestādes dienestiem 2015. gada 24. jūlijā un kurā tā atsaucās, pirmām kārtām, uz *Inpost* vēstuli, kura tika iesniegta Polijas iestādēm likumdošanas procesā, kura rezultātā tika pieņemts Pasta likums, un kurā *Inpost* apgalvoja, ka “[Polijas pasta pakalpojumu] rentabilitātes sliekšnis pašlaik ir apmērā no 1 līdz 2,5 % no peļņas”, un, otrkārt, uz *OZPNOP* pārstāvja 2012. gada 5. decembrī pausto nostāju, kurā tas norādīja, ka “pašlaik komerciālo operatoru rentabilitāte vai rentabilitātes norma svārstās robežās no 1 % līdz 2,5 %”.
- 124 Proti, izrādās, ka *OZPNOP* vēstulē Komisijai minētais rentabilitātes sliekšnis ir aprēķināts, ņemot vērā visus pasta operatorus, lai gan galvenā loma šajā nozarē ir tikai operatoriem, kuriem ir jāveic iemaksas kompensācijas fondā, proti, tiem, kuru apgrozījums pārsniedz miljonu PLN. Tātad Komisija pamatoti varēja uzskatīt, ka šāda likme novērtējamo situāciju atspoguļoja precīzāk nekā *PP* rentabilitātes likme līdzvērtīgu pakalpojumu jomā vai citās dalībvalstīs konstatētās rentabilitātes likmes. Turklāt netiek apstrīdēts, ka *OZPNOP* minētā rentabilitātes likme attiecas tikai uz 2012. gadu un tādējādi tā neaptver apstrīdētajā lēmumā norādīto laikposmu.
- 125 Katrā ziņā prasītājas tiesvedības gaitā nav norādījušas apstākļus, kuri varētu pierādīt *OZPNOP* vēstulē Komisijai minētās vidējās rentabilitātes likmes patiesumu un relevantumu. It īpaši tās vispār nav norādījušas pašas savu rentabilitātes likmi salīdzinājumā tostarp ar likmēm, kuras Komisijas izmanto, lai novērtētu iemaksas maksimālo summu noteicošo procentuālo daļu.
- 126 Treškārt – runājot par argumentu, ka iemaksas kompensācijas fondā maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, kura ir paredzēta paralēlajā telekomunikāciju nozarē, ir tikai 1 %, – šāds apstākļus nevar pienācīgi pierādīt, ka pasta nozarē noteiktā 2 % likme nebūtu samērīga.
- 127 Proti, no lietas materiāliem neizriet, ka šīs nozares būtu salīdzināmas kā operatoru, tā gūto ieņēmumu ziņā. Šajā ziņā – pretēji tam, ko prasītājas ir norādījušas replikas rakstos, – mazāks ieņēmumu sliekšnis neattaisnotu tādas likmes piemērošanu, kura arī būtu mazāka, bet gan – gluži pretēji – nozīmētu, ka, lai kompensētu iemaksas bāzes mazāko apmēru, ir jāpiemēro lielāka likme.
- 128 Līdz ar to Komisija varēja uzskatīt, ka bija saprātīgi ņemt vērā rentabilitātes likmi 5,5 % apmērā universālo vai līdzvērtīgo pakalpojumu jomā Polijā un ka tādējādi iemaksas kompensācijas fondā maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, proti, 2 % no ieņēmumiem, kuri gūti, sniedzot šos pakalpojumus, bija samērīga.
- 129 Šo vērtējumu neliek apšaubīt prasītāju arguments, ka iemaksas kompensācijas fondā maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa netika fiksēta valsts apspriešanās sākumposmā, bet tika izlemta tikai procedūras noslēgumā. Šāda procesuāla argumentācija – ja tiktu pieņemts, ka tā ir pamatota, – nevar ļaut izdarīt slēdzienu, ka tāpēc šādi noteiktā procentuālā daļa nebūtu samērīga.
- 130 Tāpat prasītāju argumentam, kurš ir vērsts uz to, lai apstrīdētu Polijas iestāžu – kuras neesot ievākušas pietiekamu informāciju – īstenoto valsts procedūru, nav nozīmes attiecībā uz Komisijas vērtējumu pamatotību un pasākuma saderīgumu ar valsts atbalsta regulējumu.
- 131 Apstākļiem, kas attiecas uz *PP* tarifu politiku, uz kuriem prasītājas atsaucās atbildē uz procesa organizatorisko pasākumu un pēc tam tiesas sēdē, arī nav nozīmes, runājot par iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas samērīgumu. Turklāt tie attiecas uz 2016.–2018. gadu, proti, gadiem pēc attiecīgā perioda.

- 132 Runājot par argumentu, ka rentabilitātes likme esot tikusi noteikta tikai tāpēc, lai izvairītos no valsts budžeta izmantošanas attiecīgā kompensācijas fonda finansēšanai, – pat ja tas būtu pamatots, tas tomēr nenozīmētu, ka šāda izvēle noteikti nebūtu samērīga tā iemesla dēļ, ka tā ļautu *PP* gūt labumu no finansējuma, kas pārsniedz šim operatoram uzticētā pakalpojuma sniegšanas tīrās izmaksas.
- 133 Proti, šajā ziņā pietiek vien norādīt, ka Pasta direktīvā tieši ir paredzēta iespēja, ka šāds fonds var tikt finansēts “no [attiecīgo] pakalpojumu sniedzēju [un] lietotāju maksājumiem” bez jebkāda valsts budžeta finansējuma. Papildus tam – no apstrīdētā lēmuma 174. apsvēruma izriet, ka Polijas valsts iestādēm tik un tā attiecībā uz 2013. gadu bija jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā 1,5 miljonu euro apmērā, proti, apmērā, kas ir mazāks par 1 miljonu euro un kas nevis *PP*, bet citiem pasta operatoriem bija jāiemaksā šajā fondā par šo pašu gadu.
- 134 Šajos apstākļos, nevar tikt atbalstīts iebildums, ka iemaksas maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, kura paredzēta ar attiecīgo pasākumu, neesot samērīga.

2) Par ieņēmumu sliekšni, pēc kura tiek noteikti operatori, kuriem ir jāveic iemaksa

- 135 Vispirms ir jākonstatē, ka Komisija uzskatīja, ka ieņēmumu sliekšņa 1 miliona PLN apmērā paredzēšana, lai noteiktu operatorus, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, atbilst samērīguma principam (apstrīdētā lēmuma 170. un 171. apsvērums). Līdz ar to – šajā jautājumā pārņemot Polijas iestāžu argumentāciju un ņemot vērā pasta pakalpojumu tirgus konkrēto struktūru – tā secināja, ka ir jāizmanto augstāks ieņēmumu sliekšnis nekā 0,6 miljoni PLN, kāds būtu ticis izmantots, ja pasta pakalpojumu nozarē starp visiem šo pakalpojumu tirgū gūtajiem ieņēmumiem un šīs nozares operatoru gūto ieņēmumu sliekšni tiktu saglabāta tāda pati proporcija kā telekomunikāciju nozarē. Proti, Komisija norādīja, ka šāds sliekšnis ļauj jebkuram jaunam operatoram atlikt brīdi, kad tam ir jāveic iemaksas fondā, un tādējādi nostiprina iemaksu likmes samērīgumu. Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma 173. apsvērumā uzskatīja, ka Polijas Republikas nākotnē plānotie normatīvo aktu grozījumi, ar kuriem visi operatori, kas nav sasnieguši 1 miliona PLN sliekšni, tiktu atbrīvoti, uzlabotu kompensācijas fonda uzbūvi, ciktāl, ņemot vērā attiecīgo summu nelielo apmēru un tā ļoti ierobežoto ilgumu laikā, apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī šā fonda ietekme uz konkurenci bija ierobežota.
- 136 Šajā ziņā, pirmkārt, runājot par argumentu, ka pasta pakalpojumu nozarē esot bijis jāpiemēro tāds pats sliekšnis, kāds ticis izvēlēts paralēlajā telekomunikāciju nozarē, ir jākonstatē, ka prasītājas konsekvēnti nespēj pamatot, ka 4 miljonu PLN sliekšnis šajā gadījumā būtu bijis pamatots, kaut arī tās vienlaikus apgalvo, ka, tā kā šo 1 miliona PLN sliekšni var sasniegt tikai ļoti neliels skaits operatoru, no katra operatora pieprasītā iemaksa rezultātā neesot samērīga. Ja tas tā būtu, tas šā paša iemesla dēļ un *a fortiori* attiektos arī uz lielākā apmērā noteiktu sliekšni. No otras puses, prasītājas nenorāda nevienu apstākli, kas varētu pamatot, ka sliekšņa palielināšana būtu nozīmīgi samazinājusi to operatoru skaitu, kuriem ir pienākums veikt iemaksas fondā, lai gan Komisija ir uzskatījusi, ka augstāka apmēra sliekšnis nebūtu samazinājis to operatoru skaitu, kuriem ir jāveic aplūkotā iemaksa.
- 137 Papildus tam ir jāpiebilst, ka no 71 operatora, kuri 2013. gadā darbojās līdzvērtīgu pakalpojumu tirgū – kas veido aptuveni 5 % no šajā sektorā gūtajiem ieņēmumiem –, ņemot vērā Polijas Pasta likumā izvēlētos kritērijus, tikai 10 operatoriem bija jāveic iemaksas fondā (skat. iepriekš 10. punktu). No lietas materiāliem arī izriet, ka 2013. gadā 95 % no fonda finansējuma bija jānodrošina *PP*.
- 138 Otrkārt, runājot par argumentu, ka, nosakot ieņēmumu sliekšni, bija jāņem vērā visi pasta ieņēmumi, tas ir jānorāda, jo tā pamatā ir kļūdaina premisa, ka kurjerpakalpojumi esot līdzvērtīgi universālajam pakalpojumam (skat. iepriekš 91.–98. punktu).
- 139 Visbeidzot, nav strīda par to, ka kompensācijas fonda mehānisms pasta nozarē šajā lietā ir jaunums – tādējādi tajā veiktā analīze vēl nevar balstīties uz pieredzi. Tāpēc Komisija, – balstoties arī uz telekomunikāciju nozares datiem, varēja uzskatīt, ka, ņemot vērā pasta nozares īpatnības, sliekšnis

1 miljona PLN apmērā nav nesamērīgs, jo, pirmām kārtām, ar to tiek saglabāta konkurence līdzvērtīgo pasta pakalpojumu tirgū un, otrām kārtām, garantēts, ka fonda finansēšanā ir jāpiedalās pienācīgam operatoru skaitam.

140 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisija, nepieļaujot kļūdu, apstrīdētajā lēmumā varēja uzskatīt, ka ieņēmumu sliekšnis, pēc kura tiek noteikti operatori, kuriem ir jāveic iemaksas, atbilst samērīguma principam.

141 Tādējādi šis iebildums ir jānoraida, un līdz ar to ir jānoraida arī otrā daļa kopumā.

d) Par trešo daļu, kas attiecas uz pārskatāmības principa pārkāpumu

142 Būtībā prasītājas apgalvo, ka Komisija, secinot, ka kompensācijas fonda mehānisms ir pārskatāms, ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā (skat. apstrīdētā lēmuma 176. apsvērumu). Prasītāju ieskatā Komisija nevarēja secināt, ka valstī noteiktā kompensācijas sistēma atbilst pārskatāmības principam, jo – pretēji Polijas iestāžu apgalvotajam – neraugoties uz pasta operatoru izteiktajiem iebildumiem, neesot notikusi efektīva sabiedriskā apspriešana. Proti, šāda sabiedriskā apspriešana esot veikta tikai par sākotnējiem Polijas pasta likuma mērķiem, nevis par šā likumprojekta galīgo redakciju – it īpaši par daļu, kas attiecas uz iemaksu likmi, kura šis valsts Ministru padomes slēgtā sanāksmē esot tikusi paaugstināta no 1 % uz 2 %.

143 Komisija iebilst, ka ieinteresētajām pusēm saistībā ar Polijas pasta likuma pieņemšanu notikušajā parlamenta darba gaitā esot bijis iespējams izteikties par likmes paaugstināšanu līdz 2 % un prasītājas pašas esot atzinušas, ka pret šādas likmes noteikšanu Polijas Republikas parlamenta apakšpalātas likumdošanas darba gaitā attiecīgie pasta operatori esot stingri iebilduši.

144 Polijas Republika arī apgalvo, ka šai argumentācijai neesot nekāda pamatojuma.

145 Šajā ziņā pietiek vien atgādināt apsvērumus, kuri, atbildot uz otro pamatu, kas lielā mērā pārklājas ar šo pamatu, ir izklāstīti iepriekš 44.–55. punktā. No tā izriet, ka sabiedriskā apspriešana VTNP nostādņu 14. punkta izpratnē, kurā ir ņemti vērā pasta operatoru apsvērumi, ir faktiski notikusi un ka ir ievērotas pārskatāmības prasības, – tādējādi šā pamata galvenā premisa faktiski nepastāv.

146 Līdz ar to trešā daļa ir jānoraida.

e) Par ceturto daļu – Pasta direktīvas 7. panta 3. punktā paredzētā nosacījuma par negodīgu finansiālu slogu neievērošanu

147 Būtībā prasītājas apgalvo, ka, pirmkārt, neveicot pasākuma pienācīgu un pareizu izvērtējumu, lai noteiktu, vai universālā pakalpojuma saistības PP rada tīrās izmaksas un šim uzņēmumam veido “negodīgu” finansiālu slogu, un, otrkārt, uzskatot, ka PP radušies zaudējumi veido šādu negodīgu finansiālu slogu (apstrīdētā lēmuma 152. apsvērumi), Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā.

148 Prasītājas apgalvo, ka Komisija kļūdaini ir uzskatījusi, ka Polijas iestādes ir pareizi transponējušas Pasta direktīvu, kaut arī tās neesot ievērojušas Tiesas judikatūrā izstrādātos kritērijus, lai noteiktu, kad finansiālais slogs ir uzskatāms par negodīgu attiecībā uz operatoru, kurš ir izvēlēts universālā pasta pakalpojuma sniegšanai atbilstoši Pasta direktīvas 7. panta 3. punktam, un tādējādi rada pamatu kompensācijai.

149 Šajā ziņā prasītāju ieskatā ar deficītu vien nepietiek, lai attaisnotu tīro izmaksu finansēšanu, bet ir jākonstatē arī, ka deficīts ir pārmērīgs, proti, ka tas pārsniedz attiecīgā uzņēmuma spēju to segt no saviem līdzekļiem, proti, tā aprikojuma līmeni, tā ekonomisko un finansiālo situāciju, kā arī tā tirgus daļas.

- 150 Turklāt prasītājas arī uzskata, ka, ja negodīga sloga pastāvēšana tiktu konstatēta, tikai pamatojoties uz universālā pakalpojuma operatora ciestajiem zaudējumiem, lai tie tiktu finansēti no kompensācijas fonda, tas izraisītu šā pakalpojuma nepareizu pārvaldību, jo operators varētu iegūt lielāku universālā pakalpojuma tīro izmaksu finansējumu nekā tām radušos zaudējumu nozīmīgums.
- 151 Komisija būtībā iebilst, ka tai *PP* piešķirtās sabiedriskā pakalpojuma kompensācijas saderīguma kontroles ietvaros nebija jānovērtē nedz tas, vai Polijas iestādes šajā jautājumā ir pareizi transponējušas Pasta direktīvu, nedz tas, vai pastāv negodīgs finansiālais slogs, kas varētu attaisnot kompensācijas fonda izveidi. Proti, tās kontrole aprobežojoties ar pārbaudi par to, vai kompensācijas nosacījumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu, proti, vai pienākums veikt iemaksas neapdraud konkurenci pasta pakalpojumu tirgū. Universālā pakalpojuma tīro izmaksu finansēšana, kas esot ieviesta neatkarīgi no negodīga finansiāla sloga attiecīgajam operatoram, šā iemesla dēļ no valsts atbalstam piemērojamo LESD noteikumu perspektīvas neesot obligāti nesaderīga ar iekšējo tirgu. Tā kā jautājumi ir neatkarīgi, šis iebildums neesot efektīvs.
- 152 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka Pasta direktīvas 7. panta 3. punktā ir noteikts, ka:
- “Ja dalībvalsts konstatē, ka šajā direktīvā paredzētās universālā pakalpojuma saistības ir saistītas ar tīrajām izmaksām, kuras aprēķina, ņemot vērā I pielikumu, un ir negodīgs finansiālais slogs universālā pakalpojuma sniedzējam(-iem), tā var ieviest:
- [..]
- b) mehānismu, lai universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas sadalītu starp pakalpojumu sniedzējiem un/vai lietotājiem.”
- 153 Pirmkārt, neskarot jautājumu, vai un ciktāl šajā lietā Komisijai bija jāpārbauda attiecīgā pasākuma saderīgums ar citiem Savienības noteikumiem, kuru skaitā ir Pasta direktīva (skat. iepriekš 63.–66. punktā minēto judikatūru), no minētās direktīvas 7. panta 3. punkta formulējuma izriet, ka attiecīgās dalībvalsts ziņā ir novērtēt, vai universālā pakalpojuma saistības, par kurām ir runa, veido negodīgu finansiālu slogu izvēlētajam pakalpojumu sniedzējam. Tas tā ir šajā gadījumā, jo šā novērtējuma veikšana saskaņā ar Polijas Pasta likumu, ar kuru tiek īstenota minētā Pasta direktīva, ir *UIKE* ziņā (apstrīdētā lēmuma 16. apsvērumš).
- 154 Otrkārt, runājot par argumentu, ka *UIKE* veiktā *PP* ar universālā pakalpojuma sniegšanu radīto uzskaites zaudējumu kvalifikācija par negodīgu finansiālo slogu esot pretrunā Pasta direktīvas 7. panta 3. punktam, pietiek vien konstatēt, ka tā pamatā ir tīro izmaksu un uzskaites zaudējumu šīs normas izpratnē sajaukšana – universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas var piešķirt tiesības uz kompensāciju tikai tiktāl, ciktāl tās veido negodīgu finansiālu slogu šo pakalpojumu sniedzējam.
- 155 Tāpat 2010. gada 6. oktobra spriedumā Komisija/Beļģija (C-222/08, EU:C:2010:583) un 2010. gada 6. oktobra spriedumā *Base* u.c. (C-389/08, EU:C:2010:584), uz kuriem prasītājas atsauca sava argumenta pamatošanai, Tiesa tikai precizēja, ka ne visas tīrās izmaksas automātiski ir uzskatāmas par negodīgu finansiālu slogu, kas dod tiesības uz kompensāciju.
- 156 Ir jākonstatē, ka aplūkotais pasākums nesniedz nekādas automātiskas tiesības uz *PP* universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu kompensāciju. Proti, no apstrīdētā lēmuma 16., 84.–87. un 144. apsvēruma izriet, ka *PP* piešķirtās tiesības uz kompensāciju rodas tikai tad, ja universālā pakalpojuma sniegšana rada uzskaites zaudējumus. Turklāt šīs tiesības uz kompensāciju atbilst mazākajai no attiecīgajām summām – vai nu uzskaites zaudējumiem, kuri izriet no universālā pakalpojuma sniegšanas, vai universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām. Šajā ziņā – kā Komisija norāda apstrīdētā lēmuma 144. apsvērumā – aplūkotais pasākums ir ierobežojošāks nekā VTNP nostādnes, saskaņā ar kurām, iespējams, būtu atļauta universālā pakalpojuma saistību tīro izmaksu pilnīga kompensēšana. Līdz ar to apstāklis, ka tiesības uz universālā pakalpojuma saistību tīro

izmaksu kompensēšanu tiek piešķirtas, pamatojoties uz zaudējumiem, kuri rodas no universālā pakalpojuma sniegšanas, un ir ierobežotas ar šiem zaudējumiem, katrā ziņā nevar būt pretrunā Pasta direktīvas 7. panta 3. punktam.

- 157 Treškārt, runājot par argumentu, ka izvēlētā metodoloģija nedod stimulu *PP* būt efektīvai, pirmām kārtām, ir jānorāda, ka universālā pakalpojuma saistību tīrējās izmaksās ir ņemti vērā efektivitātes pielāgojumi tā, lai netiktu ņemti vērā noteikti *PP* efektivitātes trūkumi, kuri ir minēti apstrīdētā lēmuma 34. apsvērumā. Otrām kārtām, *PP* katru gadu ir jāiesniedz korigējošu pasākumu plāns, kuru mērķis ir novērst vai vismaz mazināt zaudējumus, kurus tam radījusi universālā pakalpojuma sniegšana (apstrīdētā lēmuma 15. apsvēruma). Līdz ar to ir jānorāda prasītāju argumenti, ka kompensācijas fonda finansēšanas nosacījumi radot tādu rezultātu, ka galu galā tiek finansēta universālā pakalpojuma iespējama nepareiza pārvaldība.
- 158 Ceturtkārt, prasītājas būtībā apgalvo, ka *PP* “ekonomiskais potenciāls” tai ļauj izpildīt savas universālā pakalpojuma saistības, jo nozares liberalizācija tai esot ļāvusi jūtami samazināt izmaksas, tostarp slēdzot vairākus simtus pasta biroju.
- 159 Tomēr ar šiem apsvērumiem prasītājas nekādi nepierāda, ka šāds universālā pakalpojuma izmaksu samazinājums tīro izmaksu slogu padarītu par godīgu un ka – līdz ar to – no universālā pakalpojuma sniegšanas izrietošo uzskaites zaudējumu finansēšana nebūtu saderīga ar komerciālo situāciju. Šādi apsvērumi tikai izceļ efektivitātes palielināšanas centienus, ko *PP* ir veikusi, samazinot savas universālā pakalpojuma izmaksas un tādējādi izpildot VTNP nostādņu prasības.
- 160 Proti, šajā lietā Komisijai tas, vai šīs kompensācijas summa nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai segtu sabiedriskā pakalpojuma sniegšanas tīrās izmaksas, cita starpā bija jānovērtē, ņemot vērā nevis potenciālās vai nākotnes izmaksas, bet gan faktiskās izmaksas, kuras rada sabiedriskā pakalpojuma saistību sniegšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 24. septembris, *Viasat Broadcasting UK* /Komisija, T-125/12, EU:T:2015:687, 87. un 88. punkts). Prasītājas nepierāda, ka ar aplūkoto pasākumu piešķirtajai kompensācijai, kura pat obligāti nesedz visas universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, būtu negatīva ietekme uz attiecīgo tirgu.
- 161 Šajos apstākļos ir jānorāda ceturtā daļa un tādējādi – arī trešais pamats kopumā.

4. Par ceturto pamatu – Pasta direktīvas 7. panta 1. punkta un 8. panta pārkāpumu

- 162 Prasītājas būtībā apgalvo, ka, “akceptējot universālā pakalpojuma izmaksu finansēšanu ar [tādu] *PP* piešķirtu ekskluzīvu un īpašu tiesību palīdzību” kā apstrīdētā lēmuma 51.–56. apsvērumā uzskaitītās, Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, jo tā neesot ievērojusi Pasta direktīvas 7. panta 1. punktu un 8. pantu. Šo tiesību piešķiršana katrā ziņā prasītāju ieskatā neesot pamatota.
- 163 Komisija vispirms apgalvo, ka sava atbalsta saderīguma kontroles pienākuma ietvaros tai nebija jāpārbauda, vai Polijas Pasta likums atbilst Pasta direktīvas normām. Katrā ziņā tā apstrīdētajā lēmumā neesot akceptējusi šādu tiesību piešķiršanu *PP*, bet gan esot vienkārši pārbaudījusi, vai Polijas iestāžu tīro izmaksu aprēķināšanas metode ir saderīga ar VTNP nostādņām.
- 164 Polijas Republika lūdz noraidīt šo pamatu. Tā šajā ziņā norāda, ka Komisijas veiktās dažādo ekskluzīvo un īpašo tiesību pārbaudes mērķis nebija piešķirt *PP* noteiktas priekšrocības, bet gan aprēķināt universālā pakalpojuma sniegšanas tīrās izmaksas. Turklāt šādu tiesību vērtība esot tikusi atskaitīta no universālā pakalpojuma saistību tīrajām izmaksām – tādējādi šis pamats neesot efektīvs.

165 Šajā ziņā Pasta direktīvas 7. panta 1. punktā ir noteikts šādi:

“Dalībvalstis nepiešķir un nepatur spēkā ekskluzīvas vai īpašas tiesības ieviest vai sniegt pasta pakalpojumus. Universālā pakalpojuma nodrošināšanu dalībvalstis var finansēt atbilstīgi vienai vai vairākām 2., 3. un 4. punktā paredzētajām iespējām vai citiem līdzekļiem, kas ir saderīgi ar Līgumu.”

166 Papildus tam Pasta direktīvas 8. pantā ir precizēts, ka 7. pantā izklāstītie noteikumi “neskar dalībvalstu tiesības organizēt pastkastīšu izvietojumu uz valsts automaģistrālēm, pastmarku izlaidi un ierakstīto sūtījumu pasta pakalpojumus, ko saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem izmanto tiesas vai administratīvās procedūrās”.

167 Neskarot jautājumu, vai un ciktāl Komisijai šajā lietā bija jāpārbauda aplūkotā pasākuma saderīgums ar citiem Savienības noteikumiem, kuru skaitā ir Pasta direktīvas noteikumi (skat. iepriekš 63.–66. punktā minēto judikatūru), ir jākonstatē, ka prasītājas neizvirza nevienu argumentu, kas varētu pierādīt, ka *PP* piešķirtās tiesības, kuras sīkāk ir aprakstītas apstrīdētā lēmuma 51.–56. apsvērumā, nav aptvertas ar Pasta direktīvas 8. pantā tieši paredzēto izņēmumu, un tādējādi varētu pierādīt kļūdu, ko veido šīs pašas direktīvas neievērošana.

168 Ņemot vērā iepriekš minēto, šis pamats ir jānoraida.

5. Par piekto pamatu – kļūdu LESD 102. panta un 106. panta 1. punkta piemērošanā

169 Prasītājas apgalvo, ka *PP* piešķirtā sabiedriskā pakalpojuma kompensācija nostiprinot tās dominējošo stāvokli, jo tā rada pret konkurenci vērstu izstumšanas iedarbību Komisijas paziņojuma par norādījumiem par Komisijas prioritātēm, piemērojot [LESD 102. pantu] dominējošu uzņēmumu ļaunprātīgai, izslēdzošai rīcībai (OV 2009, C 45, 7. lpp.), izpratnē. Šajos apstākļos apstrīdētais lēmums esot pretrunā LESD 102. panta un 106. panta 1. punkta, lasītiem kopsakarā, noteikumiem.

170 Komisija lūdz šo pamatu noraidīt.

171 Šajā ziņā pietiek vien konstatēt, ka pamats, kā tas ir formulēts prasības pieteikumos – ja tas būtu efektīvs –, katrā ziņā nav pieņemams, jo tas nav pietiekami precīzs, lai varētu tikt novērtēta tā pamatotība.

172 Argumenti, kas replikas rakstos ir izklāstīti, lai precizētu šo pamatu, nevar atspēkot šo secinājumu.

173 Tādējādi, pirmām kārtām, runājot par argumentiem, kuri attiecas uz it kā 2015. gadā *Inpost* radītajiem zaudējumiem, kas ir saistīti ar to, ka tā 2016. gadā esot nolēmusi izbeigt savas pasta pakalpojumu sniegšanas darbības, – tiem šajā lietā nav nozīmes, jo, kā tika konstatēts iepriekš 26. punktā, 2015. gadā kompensācijas fonds nedarbojās un, kā tika precizēts iepriekš 25. punktā, apstrīdētais lēmums neattiecas uz laikposmu pēc šā gada.

174 Otrām kārtām – pieņemot, ka Komisija nevarēja secināt, ka līdzvērtīgo pakalpojumu darbību rentabilitātes likme ir 5,5 %, ciktāl tai vienlaikus bija jāuzskata, ka kapitāla vidējās svērtās izmaksas bija krietni augstākas, jo tās bija fiksētas 10,82 % apmērā, un pieņemot, ka prasītājas tiešām bija vēlējušās izvirzīt šādu argumentu, – tās nepierāda, kā šāds apstāklis bez papildu precizējumiem palīdzētu pierādīt, ka *PP* ir ļaunprātīgi izmantojusi dominējošo stāvokli un ka prasītājas vēlējās to apstrīdēt.

175 Ņemot vērā iepriekš minēto, piektais pamats ir jānoraida.

6. Par sesto pamatu – Hartas 16. panta un 17. panta 1. punkta, lasītu kopsakarā ar tās 52. pantu, pārkāpumu

- 176 Prasītājas apgalvo, ka apstrīdētais lēmums, tām uzliekot nesamērīgu obligātu iemaksu, neattaisnoti ierobežojot to darījumdarbības brīvību un tiesības uz īpašumu, kas ir aizsargātas Hartas 16. pantā un 17. panta 1. punktā, lasītos kopsakarā ar tās 52. pantu.
- 177 Komisija un Polijas Republika apstrīd prasītāju argumentu pamatotību.
- 178 Jānorāda, ka prasītājas juridiskā ziņā pietiekami neprecīzē faktiskos apstākļus, kuri varētu pamatot šādu pamatu un kuri varētu pierādīt, kā attiecīgā kompensācija viņu tiesības uz īpašumu vai darījumdarbības brīvību būtu ierobežojusi nesamērīgi, proti, veidā, kas pārsniedz to, kas ir piemērots un nepieciešams, lai nodrošinātu attiecīgā universālā pakalpojuma pareizu sniegšanu.
- 179 Turklāt, pirmkārt, iespējams šo pamattiesību ierobežojums esot sekas nevis apstrīdētajam lēmumam, ar ko Komisija nav apšaubījusi tai paziņoto atbalsta pasākumu, bet gan paša Polijas Pasta likuma sekas vai – galu galā – tā individuālā lēmuma sekas, ar kuru šis likums tiek piemērots un kuru prasītājas – kā izriet no lietas materiāliem – no šā viedokļa kompetentajās valsts tiesās nav apstrīdējušas. Otrkārt, ir arī jāuzskata, ka, tā kā nav pierādīts, ka aplūkotā kompensācijas shēma radītu šķērslī tam, ka pasta pakalpojumu operatori Polijā komerciāli piedāvā universālajam pakalpojumam līdzvērtīgus pakalpojumus, šī shēma nevar apdraudēt arī prasītāju darījumdarbības brīvību vai tiesības uz īpašumu. Šāds līdzdalības pasākums nekādi neietekmē nedz prasītāju tiesību veikt saimniecisku darbību attiecīgajā tirgū izmantošanu, nedz viņu tiesību uz īpašumu, it īpaši viņu tiesību uz intelektuālo īpašumu, īstenošanu saistībā ar šo pakalpojumu sagatavošanu un tirgošanu.
- 180 Šādos apstākļos sestais pamats ir jānoraida.

7. Par septīto pamatu – pienākuma norādīt pamatojumu neievērošanu

- 181 Prasītājas apgalvo, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots, un tās šajā ziņā atsaucas uz šādiem deviņiem iemesliem: pirmkārt, Komisija “neesot ieguvusi nekādu informāciju par citu operatoru, kas nav PP, peļņu no pārdošanas”; otrkārt, “tā esot kļūdaini konstatējusi, ka tai nav informācijas par citu operatoru, kas nav PP, operacionālo rentabilitāti, un šā iemesla dēļ tā esot pamatojusies tikai uz PP sniegtajiem datiem”; treškārt, “tā esot kļūdaini akceptējusi kapitāla rentabilitātes likmi 10,82 % apmērā attiecībā uz PP, vienlaikus atzīstot, ka attiecībā uz konkurentiem operacionālās rentabilitātes likme 5,5 % apmērā ir pietiekama”; ceturtkārt, tā “[apstrīdētā lēmuma] pamatojumā [neesot] izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ iemaksu likme, kuras maksimālais apmērs ir 2 %, ir piemērota”; piektkārt, tā “[apstrīdētā lēmuma] pamatojumā [neesot] arī norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā pienākumu piedalīties fonda finansēšanā neuzskatīja par diskriminējošu”; sestkārt, “tā [esot] kļūdaini secinājusi, ka par Pasta likuma projektu 2012. gadā ir veikta sabiedriskā apspriešana”; septītkārt, “tā [esot] kļūdaini uzskatījusi, ka Polijas iestādes iemaksu [kompensācijas] fondā likmi ir noteikušas 2 % apmērā un sliekšni – viena miliona PLN apmērā”; astotkārt, “tā [esot] kļūdaini secinājusi, ka pasta operatori nav snieguši savus apsvērumus”, un, visbeidzot, “tā – kā atbildību pastiprinošu apstākli – [neesot] ņēmusi vērā nenotikušu konkursu, lai novērtētu ietekmi uz konkurenci”.
- 182 Komisija un Polijas Republika lūdz noraidīt šo pamatu pilnībā.
- 183 Vispirms ir jāatgādina, ka Komisijas lēmuma valsts atbalsta jomā pamatojums, kas ir prasīts LESD 296. panta otrajā daļā, ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir izdevusi tiesību aktu, argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un lai kompetentā tiesa varētu veikt attiecīgu kontroli. Prasība norādīt pamatojumu ir jāizvērtē, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, tostarp akta saturu, izvirzīto pamatu būtību un akta adresātu vai citu personu, kuras šis akts skar tieši un individuāli, iespējamās

- intereses saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta otrās daļas prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (skat. spriedumu, 2009. gada 2. decembris, Komisija/Īrija u.c., C-89/08 P, EU:C:2009:742, 77. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt Komisijas lēmumā necelt iebildumus, kas ir pieņemts sākotnējās izvērtēšanas procedūras noslēgumā, ir jābūt iekļautiem būtiskajiem iemesliem, kuri ļauj ieinteresētajām trešajām personām saprast apstākļus, uz kuru pamata Komisija ir uzskatījusi, ka nepastāv būtiskas grūtības vērtējumā par attiecīgā atbalsta saderīgumu ar iekšējo tirgu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 22. decembris, *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 64. un 65. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 184 Septiņi no šiem deviņiem pamatiem, kuri kopsavilkuma veidā ir izklāstīti iepriekš, liecina, ka prasītājas būtībā jauc apstrīdētā lēmuma pamatā esošo faktisko un tiesisko apstākļu pamatotību ar šā akta pamatojuma nepietiekamību vai neesamību, un tāpēc šādi iebildumi ir jāuzskata par neefektīviem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/Sytraval un *Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 65.–67. punkts). Proti, “slikts pamatojums” – pat pieņemot, ka tas būtu pierādīts, – automātiski nenozīmē pamatojuma “neesamību” vai “nepietiekamību” (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 18. jūnijs, *Ipatau/Padome*, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 37. punkts).
- 185 Tas pats attiecas uz trim pirmajiem iebildumiem, kā arī uz četriem pēdējiem iebildumiem, kuri ir atgādināti iepriekš 180. punktā un kuru mērķis būtībā ir apšaubīt apstrīdētā lēmuma pamatotību tāpēc, ka nav pietiekamu pierādījumu (pirmais iebildums), ir pieļauta būtiska kļūda faktos (otrais, sestais un astotais iebildums) un ir pieļauta kļūda vērtējumā un tiesību kļūda (trešais, septītais un deviņais iebildums).
- 186 Runājot par ceturto iebildumu, ar ko tiek apgalvots, ka Komisija, prasītāju ieskatā, “apstrīdētā lēmuma pamatojumā nav izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ ir piemērota iemaksu likme, kuras maksimālais apmērs ir noteikts 2 % apmērā”, ir jāatgādina, ka apstrīdētā lēmuma 168. punktā Komisija uzskatīja, ka iemaksas maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa, kura ir paredzēta 2 % apmērā no apgrozījuma, var tikt uzskatīta par samērīgu, jo tās maksimālais apmērs ir noteikts līmenī, kas veido tikai daļu no *PP* rentabilitātes likmes līdzvērtīgo pakalpojumu jomā. Komisija precizēja, ka tā sagaida, ka *PP* konkurenti arī varētu sasniegt šādu rentabilitāti, un ka tādējādi var saprātīgi secināt, ka šis iemaksu līmenis neliels ienākt tirgū efektīviem konkurentiem vai neizslēgs tos no tirgus.
- 187 No šā punkta izriet, ka Komisija ir pievērsusies iemesliem, kuru dēļ tā uzskatīja, ka iemaksu maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa šajā gadījumā ir piemērota. Tā kā Komisija ir norādījusi, ka procentuālā daļa veido tikai daļu no *PP* rentabilitātes likmes līdzvērtīgo pakalpojumu jomā – proti, rentabilitātes likmes, kuru Komisijas ieskatā varēja sasniegt pakalpojumu sniedzēji, kuriem ir jāpiedalās kompensācijas fonda finansēšanā, – un tā kā tā neliels ienākt tirgū efektīviem konkurentiem vai tos neizslēgs no tirgus, tā ir pienācīgi izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja minēto procentuālo daļu par piemērotu. Turklāt šis apstrīdētā lēmuma punkts, pirmkārt, ir ļāvis ieinteresētajām personām uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu, lai aizstāvētu savas tiesības, un, otrkārt, ļāvis Savienības tiesai veikt lēmuma tiesiskuma kontroli. Proti, prasītājas ir varējušas apstrīdēt šo secinājumu pamatotību, Komisijai cita starpā pārmetot, ka tā *PP* rentabilitātes likmi ir izvēlējusies kā vienīgo atsauces punktu, lai novērtētu procentuālās daļas 2 % apmērā piemērotību, kaut arī *OZPNOP* to ir informējis par faktu, ka *PP* konkurentu rentabilitātes likme ir robežās no 1 % līdz 2,5 %. Turklāt – kā izklāstīts šī sprieduma 113. un nākamajos punktos – Vispārējā tiesa varēja izteikties par šo apgalvojumu. Līdz ar to prasītājas šajā lietā kļūdaini apgalvo, ka ir pārkāpts pienākums norādīt pamatojumu.

188 Visbeidzot, runājot par piekto pamatu, ar ko tiek apgalvots, ka Komisija “[apstrīdētā lēmuma] pamatojumā [neesot] norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā pienākumu piedalīties fonda finansēšanā neuzskatīja par diskriminējošu”, ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 10., 11. un 166. apsvērumi ir formulēti šādi:

“(10) Pasta likumā ir definēti arī “pakalpojumi, kas veido universālos pasta pakalpojumus (turpmāk tekstā – “savstarpēji aizstājami pakalpojumi). Saskaņā ar Pasta likuma 3. panta 30. punktu šie pakalpojumi ietver “vēstules un pasta pakas, kuru svars un izmērs atbilst attiecībā uz universālo pakalpojumu noteiktajam, kā arī sūtījumus neredzīgajiem, kurus operators, kuram ir uzticēta universālo pakalpojumu sniegšana, pamatojoties uz universālā pakalpojuma sniegšanas saistībām”, nenodrošina. Savstarpēji aizstājami pakalpojumi neietver pasta pakalpojumus, ko veido kurjersūtījumu pieņemšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde.

(11) Polijas iestādes apstiprina, ka šie pakalpojumi ir savstarpēji aizstājami ar universālajiem pakalpojumiem atbilstoši trešās Pasta direktīvas 27. apsvērumam, kurā ir noteikts: “Lai noteiktu, kuriem uzņēmumiem būtu jāveic iemaksas kompensāciju fondā, dalībvalstīm būtu jāapsver, vai attiecīgo uzņēmumu sniegtos pakalpojumus, ņemot vērā to raksturojumu, tostarp pievienotās vērtības elementus, kā arī paredzēto izmantošanu un cenu veidošanu, no lietotāju viedokļa var uzskatīt par tādiem, kuri pieder pie vispārējā pakalpojuma, tā kā tie pietiekamā mērā ir savstarpēji aizstājami ar vispārējo pakalpojumu. Šiem pakalpojumiem nav obligāti jāaptver visi vispārējo pakalpojumu elementi, piemēram, ikdienas piegāde vai pilnīgs valsts pārklājums.”

(166) Ja iegūtais vienotais procentuālais rādītājs ir lielāks par 2 % (maksimālā robeža), iemaksa, kura ir jāveic katram operatoram, tiek aprēķināta kā 2 % (maksimālā robeža) no katra pakalpojumu sniedzēja, kuram ir pienākums veikt iemaksas, attiecīgajiem ieņēmumiem. Tā kā šis procentuālais rādītājs ir piemērojams vienādi visiem tirgus dalībniekiem, katrs operators iemaksā tādu pašu ieņēmumu daļu universālo pakalpojumu un savstarpēji aizstājamo pakalpojumu segmentā. Šajos apstākļos no katra operatora prasītā iemaksa var tikt uzskatīta par nediskriminējošu.”

189 Tā kā Komisija ir norādījusi, ka atbilstoši Polijas Pasta likumam līdzvērtīgi pakalpojumi neietver kurjerpakalpojumus, un ir izklāstījusi, ka, lai noteiktu, kuri uzņēmumi piedalās fonda finansēšanā, ir jāpārbauda, vai šo uzņēmumu sniegtie pakalpojumi no lietotāja perspektīvas varētu tikt uzskatīti par universālajām pakalpojumā ietilpstošiem, tā netieši, taču noteikti ir uzskatījusi, ka kurjerpakalpojumi no lietotāju perspektīvas neietilpst universālajām pakalpojumā. Komisija uzskatīja, ka, tā kā iemaksu maksimālo summu noteicošā procentuālā daļa ir vienādi piemērojama visiem tirgus dalībniekiem, prasītā iemaksa, kas ir jāveic katram pakalpojumu sniedzējam, nav diskriminējoša. Papildus tam šie apstrīdētā lēmuma punkti ļāva, pirmkārt, ieinteresētajām personām uzzināt pieņemtā lēmuma pamatojumu, lai aizstāvētu savas tiesības, un, otrkārt, Eiropas Savienības tiesai veikt lēmuma tiesiskuma kontroli. Proti, prasītājas varēja apstrīdēt šo vērtējumu pamatotību, tostarp prasības pieteikumu 58. un 59. punktā apgalvojot, ka nebija grūti noteikt kurjerpakalpojumus, kuri no lietotāja perspektīvas ir līdzīgi universālajam pakalpojumam, un ka to lietošanas, to cenas un to sniegšanas nosacījumu dēļ kurjerpakalpojumi var aizstāt universālos pakalpojumus. Turklāt – kā izklāstīts šī sprieduma 91. un nākamajos punktos – Vispārējā tiesa varēja izteikties par šo apgalvojumu. Līdz ar to prasītājas kļūdaini apgalvo, ka šajā ziņā pamatojums nav pietiekams.

190 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, septītais pamats ir jānoraida, un rezultātā ir jānoraida visa prasība kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

191 Atbilstoši Reglamenta 134. pantam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

192 Tā kā prasītājām spriedums nav labvēlīgs, tām ir jāpiespriež atlīdzināt Komisijai radušos tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.

193 Polijas Republika atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasības noraidīt.

2) *Inpost Paczkomaty sp. z o.o.* un *Inpost S.A.* sedz katra savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

3) Polijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Frimodt Nielsen

Kreuschitz

Forrester

Póltorak

Perillo

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 19. martā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture un būtiskākās piemērojamās tiesību normas	2
II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	3
III. Juridiskais pamatojums	4
A. Par strīda priekšmetu un prasītāju interesi celt prasību	4
B. Par lietas būtību	5
1. Par pirmo pamatu – LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, jo neesot ievērots Pasta direktīvas 7. panta 2. punkts, kā arī VTNP nostādņu 19. punkts	5
2. Par otro pamatu – LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, jo kļūdaini esot ticis uzskatīts, ka VTNP nostādņu 14. un 60. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti	6
a) Par pirmo iebildumu	7
b) Par otro iebildumu	8
3. Par trešo pamatu – pirmkārt, LESD 106. panta 2. punkta pārkāpumu, kas esot izdarīts, Komisijai neievērojot VTNP nostādņu 52. punktu, un, otrkārt, Pasta direktīvas 7. panta 1. un 3.–5. punkta pārkāpumu	8
a) Par trešā pamata tvērumu un tā neefektivitāti attiecībā uz iebildumu par Pasta direktīvas 7. panta pārkāpumu	9
b) Par pirmo pamatu – iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas diskriminējošo raksturu	11
1) Par salīdzinājumu starp universālā pakalpojuma sniedzēju un līdzvērtīgu pakalpojumu sniedzējiem	12
2) Par salīdzinājumu ar kurjerpakalpojumiem	13
c) Par otro daļu, kas attiecas uz iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas un uz iemaksai pakļautā ieņēmumu sliekšņa it kā diskriminējošo raksturu	15
1) Par iemaksas maksimālo summu noteicošās procentuālās daļas samērīgumu	16
2) Par ieņēmumu sliekšni, pēc kura tiek noteikti operatori, kuriem ir jāveic iemaksa	19
d) Par trešo daļu, kas attiecas uz pārskatāmības principa pārkāpumu	20
e) Par ceturto daļu – Pasta direktīvas 7. panta 3. punktā paredzētā nosacījuma par negodīgu finansiālu slogu neievērošanu	20
4. Par ceturto pamatu – Pasta direktīvas 7. panta 1. punkta un 8. panta pārkāpumu	22
5. Par piekto pamatu – kļūdu LESD 102. panta un 106. panta 1. punkta piemērošanā	23
6. Par sesto pamatu – Hartas 16. panta un 17. panta 1. punkta, lasītu kopsakarā ar tās 52. pantu, pārkāpumu	24

7. Par septīto pamatu – pienākuma norādīt pamatojumu neievērošanu	24
Par tiesāšanās izdevumiem	26